Ч. 248 (15.049). Львів, в'второк 8. листопада 1938. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LXI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
– Банку Чеських Леґіон. Праґа „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.60 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Поклик прем'єра Карпатської України.

ДО ВСІХ ГРОМАДЯН КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

„Українська Пресова Служба" дістала від уряду Карпатської України до поширення отсей зазив:

Ми, Уряд Підкарпатської Руси, яку великодержави, що встановили остаточні границі дня 2. листопада 1938 р. у Відні, назвали її природною назвою — Карпатською Україною, звертаємося в цій вирішній хвилині з гарячим закликом до Вас, Браття і Сестри!

Відорвання споконвічних нащих городів Ужгороду й Мукачева від Карпатської України — це зранення нашої Батьківщини. Але в цій важкій хвилині памятаймо те, що коштом цієї нашої рани здобуто українську державну самостійність. Цей важкий удар, який стрінув нас, не захитає нашої волі сповнити те велике завдання, яке оце поставила перед нами історія.

Супроти нового стану річей столицю нашого Краю переносимо із забраного Ужгороду до Хусту, до того міста, в якім 21. січня 1919. року проголошено перше бажання нашої самостійности.

Ми рішили взятися за історичний труд будови нашої обкроєної, однак до самостійности піднесеної Країни.

Між Вами ходять агенти чужих інтересів, які застрашують Вас, що ми на нашій обкроєній землі не зможемо жити, бо не буде з чого жити й на чім працювати. Та таке твердити може лише Ваш ворог, що хотів би підчинити цілу нашу землю пануванню тих фальшивих „приятелів", які сьогодні забрали наші прадідні міста, хоч їм ті міста непотрібні, ні не принесуть їм ніякої користи.

Ви повинні ще знати, що наші вороги хотіли забрати всі скарби нашої землі, які забезпечать нам краще життя.

До розбудови нашої країни маємо забезпечені умовини, себто капітал і працівні сили, які допоможуть Вашій Владі повести Вас до кращої будучности.

Наша самостійна держава дає нам не тільки культуру й політичну свободу, але забезпечує також для всіх нас хліб і працю. Вже цього року приступимо до будування нових доріг і залізниць. Закликаємо Вас усіх, свідомих Братів і Сестер, щоб Ви в початках нашої самостійности показали себе гідними свободи й помагали Владі в розбудові нашої держави.

Нехай пропадуть усякі релігійні, язикові та клясові спори, які до сьогодні викликували між нами вороги нашого народу.

Єдність нашого народу, спокій і порядок стануть найпевнішою запорукою скорого розвитку нашої держави.

Історія признає правду тим, що вміють за неї постояти. Тому постіймо й ми за свою правду! Для всіх наших дальших дій, які ми підприймемо у виконанні наших обовязків, очікуємо твердої моральної підтримки населення Карпатської України і всього Українського Народу.

Боже нам допоможи сповнити наш відповідальний труд!

Д-р Авг. Волошин,
Премієрміністр.

Ужгород, 3. XI 1938.

Не Підкарпатська Русь, лиш Карпатська Україна – офіційною назвою держави.

ЯК ПОДАЄ ЗАКОРДОННА ПРЕСА, ПРЕМІЄР КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ О. ВОЛОШИН, ЗАЯВИВ ПРЕДСТАВНИКОВІ АВАСА:

„ УРЯД ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСИ РІШИВ ЗМІНИТИ НАЗВУ КРАЮ НА КАРПАТСЬКА УКРАЇНА. ЦЕ РІШЕННЯ КЛАДЕ КІНЕЦЬ УСЯКИМ СУМНІВАМ. НАША МОВА УКРАЇНСЬКА, НАШІ ПОЧУВАННЯ І НАШІ ДУМКИ — УКРАЇНСЬКІ. УСТАНОВЛЕНА В 1918 Р. НАЗВА „ПІДКАРПАТСЬКА РУСЬ" ДАВАЛА НЕВІРНИЙ ОБРАЗ ДІЙСНОГО, НАЦІОНАЛЬНОГО, ГЕОГРАФІЧНОГО І ПОЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ НАШОГО КРАЮ"!

——o——

Бенеша хотять поставити під суд.

РЕВЕЛЯЦІЇ ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИХ ДИПЛЬОМАТІВ.

Сензацію викликала заява чехословацького посла у Парижі Осуського, який приїхав тепер до Праги; він просить мін. Хвальковського щоби його та інших чеських дипльоматів поставити перед суд і ствердити, хто є спричинником невдач Чехословаччини підчас вересневої дипльоматичної кризи. Він заявив, що постійно інформував Бенеша про міжнародню ситуацію, але Бенеш не послухав його та не поробив належних висновків. Мін. Хвальковський та пос. Мастни підтримують ці обвинувачення.

Щоденник „Пражски Вечер" твердить, що Бенеш у критичних вересневих днях домагався від великодержав натиску на Прагу у справі територіяльних уступок; є буцімто навіть документи, які доказують цей факт. На цій основі „Пражски Вечер" домагається, щоб поставити Бенеша перед суд.

VI. 1. Pr. 546/38. — Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd Okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w składzie Wiceprezes S. O. Malicki Sędziowie S. O. dr. Locker i dr. Ponurkiewicz w sprawie konfiskaty nr. 232 czasopisma pt. „DIŁO" z daty Lwów dnia 19 października 1938 do sygn. VI. 1. Pr. 546/38 na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 października 1938 po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 18 października 1938 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Diło" nr. 232 z daty Lwów, dnia 19 października 1938 zawierającego w artykule zaczynającym się w tytule od słów: „Pid praporom" w całości, oraz w odnośnym nagłówku wywieszki także czasopisma — znamiona przest. z art. 154 § 1 i 2 k. k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12 1862 Dzpp. nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Wymieniony artykuł propaguje ukraińskie nacjonalistyczne hasło separatystyczne. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatym powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Malicki wr. Protokolant: Buivk wr. Za zgodność: w z. Kol, kier. sekr.

——o——

ВИБОРИ.

Львів, 7 листопада 1938.

У хвилині, коли пишемо ці рядки (12. год. передпол.), нема ще звіту з висліду виборів у всіх округах Польщі, тому нема фактичного матеріялу для рефлексій, що їх викликує кожна така статистика та спис імен. Треба теж бути дуже обережним з аналізою загальної ситуації, що її витворили у Польщі вибори і їх безпосередній відгук у польському та непольському громадянстві, бо недавні наші міркування на цю тему, писані в чисто інформаційному тоні, позбавлені всякої злобної інтенції та оперті на польській варшавській і в[illegible]ській пресі — підлягли чомусь-то конфіскаті разом з наголовком. Тому й писати вже тепер про вислід виборів і ситуацію, яку він витворює — дуже важко, тим важче, що крім загально-державного відтинку нинішні вибори мають ще свій окремий український відтинок і творять на ньому цілу окрему проблему, якої знову таки через пануючі цензурні умовини не можна ані освітлювати ані аналізувати ані навіть обєктивно-інформаційно описувати: адже наша стаття, оголошена зараз після розписання виборів, яка виказувала без ніяких тенденцій „за" чи „проти" всі плюси й мінуси виборчої акції — дійшла до читачів у такому вигляді, що всі плюси залишились, а всі мінуси були скреслені. Просимо признати нам, що праця української публіцистики серед таких відносин нелегка.

І тому, здаючи собі з усіх цих моментів справу, заявляємо відразу, що присвячуємо це місце виборам радше з формального обовязку, як злободенно-актуальній темі, без ніяких завдань всесторонньо її вичерпати. І так напр. на самому вступі мусимо просити наших Читачів, щоб вони самі — на підставі власної обсервації на місцях — оцінили, який високий відсоток управнених до голосування громадян дійсно голосував: читаємо, що напр. на Волині фреквенція доходила денеде до 95%, чому — зрештою — нема чого дивуватися, бо чейже у виборах 1935-го року згідно з офіціяльною статистикою посол Голинський (промисловець з Варшави) дістав на Поліссі теж до 100% голосів. З дотеперішніх даних можна вказати хіба на дві дуже пікантні подробиці: у Варшаві перепав полк. Валери Славек, кількакратний післятравневий премієр, маршал останнього сойму і — творець теперішньої виборчої ординації, як підвалини цілої істнуючої державної системи. Знову-ж у Львові перепав п. Войцеховський, формально заступник голови ОЗОН-у на львівське воєвідство, фактично його і технічний і ідеольоґічний провідник. Ці дві поразки мають свою вимову не тільки для даних осіб, але і свій політичний зміст: Варшава дала вислів свого недовіря не для заслуженого колишнього польського боєвика і найближчого співробітника Й. Пілсудського, тільки для теперішньої виборчої ординації. Щодо п. Войцеховського, то його програна подвійна: він кандидував у Львові спеціяльно тому, що його попередня округа (Дрогобич) його не хотіла і що не увінчались також успіхом його заходи приміститися в якійсь західній чисто польській окрузі. Його поразка у Львові, де він мав до розпорядження ввесь апарат ОЗОН-у і (як натякав „Век Нови") 900 аґітаторів, у тому Львові, де він виробив собі фірму смертельного ворога українців і тому саме після подій, що відбувались на львівській вулиці у першому тижні цього місяця — ця поразка вказує на страшенне слабкий ґрунт ОЗОН-у і на пересит антиукраїнською тромталратією у деяких розважніших колах старшого польського громадянства. Поразка ОЗОН-у у Львові тим болючіша, що

перепав теж чоловий кандидат у 70-ій львівській окрузі Семкович. Коли на чотири львівські мандати ОЗОН перевів тільки одного свого кандидата — то це кепська для нього справа.

Очевидно, що до сойму ввійде величезна більшість послів з ОЗОН-у, бо це єдина польська політична партія, яка брала у виборах участь. І не від гурту безпартійних, професійних і т. п. послів, але від послів ОЗОН-у залежатиме підхід нового сойму до справи зміни виборчої ординації і сама її зміна передбачена як єдина (чи найголовніша) ціль нового сойму. Добре, що відпали політикани типу Войцеховського, але не знаємо, чи ввійшли на їх місце політики: бо читаємо самі нові імена, яких не знаємо не тільки ми, українці, але здебільша не знають їх і самі поляки.

З кандидатів УНДО вийшли всі, з вийнятком найважнішої для нас округи — сяніцької, де українського кандидата провалили вже при правиборах, так само, як попереднього разу, у 1935. році, всупереч виборчому компромісові. Правду кажучи, мало хто сподівався, щоб було інакше, як сталося. Позатим — добре сталося, що взагалі соймові вибори поза нами. Відбулися вони в часі цілком винятковому, коли не казати вже про саму проблему виборів на підставі старої ординації та відомий підхід до них інших українських партій. І саме у тому винятковому для українців часі, при відомих подіях міжнародного та внутрішньо-краєвого характеру, серед знаних подій у Львові — зацікавлення верхівки УНДО було заабсорбоване виборами, до яких широкі кола українського громадянства й українських мас з найріжнородніших причин великої ваги не прикладали. Найважніша з тих причин — це взагалі зменшення для українців ваги варшавського парляментарного терену, зокрема терену сойму у цій найближчій каденції, яка має точно окреслені цілі. І тому з нетерплячкою очікуємо, щоб скінчились і вибори сенатські.

За тиждень буде кінець виборів і тоді може прийде час піддати їх ближчій аналізі, вже виключно як подію з політичним змістом і політичними наслідками на чисто-українському терені. Тоді теж прийде час — і то вже останній час — приглянутися цілості українських справ, які виглядають нині значно інакше, ніж виглядали — перед виборами.

ік.

Справа палестинського мандату і жидівської еміґрації.

(Від власного кореспондента).

Женева, дня 2. листопада 1938.

По осінніх зборах Ліги Націй працює кілька комісій, між ними і комісія мандатна. Праця її ані тяжка, ані дуже відповідальна з огляду на безсилість Л. Н. Вона перевірює звідомлення держав, що дістали мандати на управу над тими чи іншими кольоніями, переділеними наслідком світової війни, і приймає їх без найменшого спротиву до відома. Так принято недавно до відома й англійське звідомлення про Палестину. Та й щож справді малаб робити женевська комісія у справі, з якою не може собі дати ради і сама Великобританія, справність якої в управі кольоніями знає цілий світ? Вдіяти тут щось тим тяжче, що ніяка інша держава не має найменшої охоти цей мандат перебрати. В колах Л. Н. говорили справді про те, що в Ню Йорку та в Злучених Державах взагалі є досить жидівських капіталістів, які моглиб спонукати Рузвельта перебрати палестинський мандат і дати засоби, потрібні на це коштовне підприємство; але американці очевидно надто практичні, щоб його перебрати. Зрештою сама Великобританія ніякого офіціяльного і навіть офіціозного наміру передати палестинський мандат іншій державі не виявила. Не можна також забувати того, що Палестина є одною з точок оперта оборони морського шляху британської імперії до її володінь в Азії. Цю оборону порушено в Гібральтарі наслідком еспанської війни, в Палестині наслідком арабських заворушень, біля Суеського каналу наслідком етіопської війни і в Гонконгу наслідком китайської війни. Отже цілком зрозуміло, що Великобританія рішилася нарешті привернути за всяку ціну спокій у Палестині, осягнула це в Єрусалимі і береться тепер енергійно за Гайфу. Впливові жидівські кола в самій Англії намагаються получити інтереси жидівської еміграції з державними інтересами британської імперії. На зборах, скликаних сіоністичною Федерацією, промовляв між іншими льорд Ротшільд і висловив своє переконання, що британський уряд бажає такої полагоди палестинського питання, яка відповідалаб справедливости й інтересам британської імперії. Він закликав британських жидів підтримувати засади, якими кермується Великобританія, хочаб це навіть вимагало поважних жертв, бо на льондонський уряд жиди покладають свою останню надію. Командант Льокер Лимпсон, консервативний посол, дораджував примістити в Палестині 5 міліонів жидів, щоб боронити британських інтересів якби якась держава переступила через Румунію, щоб накласти свою руку на її джерела нафти і на Суеський канал. „Ми дістали довірочний документ — казав він — згідно з яким Мусоліні і Гітлер малиб поділити Суеський канал." На запит Пресової Асоціяції командант запевняв, що його відомости походять з джерела, щодо автентичности якого він не має ніякого сумніву. „Мені казали, — додав він, — що ці дактильоґрафовані документи розповсюджено між молодими арабами Леванту. В них було сказано, що на випадок війни Німеччина й Італія злучилиб свої сили, щоб заняти Суеський канал і контролювати його..." Ці „документи" очевидно не менш фантастичні ніж проект оселити пять міліонів жидів у Палестині; розповсюдненням їх займаються очевидно агенти „одної держави", яка робить все від неї залежне, щоб не допустити до порозуміння чотирьох великодержав, у всякому разі наведені відсотки, що їх подав „Журналь де Женев", відслонюють рубець заслони, за якою відбувається справжній чортівський шабаш політичних сил довкола справи, що нею займається і скромна комісія в палаті Л. Н.

Зацікавлення політичних кол Женеви справою жидівської еміграції взагалі і справою палестинського мандату зокрема збільшила також і вістка про виселення жидівських громадян Польщі з Німеччини, в якій дехто хотів би вже бачити причину конфлікту між обома державами. Сподіванки цього роду справді дуже швидко розвіяно. Назагал перемогла думка, яку висловив і „Журналь де Женев", що Німеччині належиться, як і кожній іншій державі, право видаляти чужих громадян з меж власної держави. У всякому разі поставлено ще гостріше питання про те, що має статися з жидами, яких ніодна держава не хоче приняти до себе в необмеженому числі в сучасних обставинах світової кризи.

Понеділкова преса принесла, що правда зі знаком запиту, вістку про детальний плян оселення жидів в Абісинії; але коли він і дійсно іствує, то його очевидно вироблено без участи інтернаціонального жидівського проводу, бо колиб жидівська маса мала охоту займатися тяжкими хліборобськими працями, які чекають на неї в Абісинії, а жидівський капітал мав би намір таку акцію енергійно підтримувати, то жидівську еміґрацію вже давно булиб спрямували до Південної Америки. Але з можливістю цього не числяться тут і самі сіоністичні кола, але дбають тільки про нову змогу розсіяти жидів по світі при вдержанні їх дотеперішніх способів життя. Але до перемоги сучасної господарської світової кризи розсіяння 14 чи 16 міліонів жидів поміж майже трьома міліярдами населення нашої планети зустрічатиме непереможні перешкоди. Наскількиж СССР є, на нашу думку, джерелом світової кризи, то про те, щоб її переборити перед розподілом единої „соціялістичної" держави на її складові національні частини, нема що й мріяти. Отже ті жиди, що підтримують московський уряд чи його „ліберальних і соціялістичних" в Европі приятелів, збільшують і продовжують лихо цілої жидівської спільноти. Але можна сумніватися, що вони дадуть себе в цьому переконати. Поза тим справу палестинського мандату і жидівської спільноти. Але можна сумніватися, що вони дадуть себе в цьому переконати. Поза тим справи палестинського мандату і жидівської еміграції лише частинно звязані між собою, і першу з них очевидно значно раніше й основніше розвяжуть ніж другу, хоча це не не станеться в Женеві.

М. Данько.

З польської преси.

„Як він ходить, як він просить, як шапочку в руках носить..."

Нагадуються слова тієї нашої пісні, коли читаєш передову статтю варшавського органу консерватистів **„Час"** (ч. 305 з 6-го листопада ц. р.). Польська преса взагалі переповнена тепер справою Карпатської України. В першу чергу маса телеграм про ентузіястичні маніфестації „карпаторусів" в користь Мадярщини, про знущання чеського війська над „карпаторуським" населенням, про те, що Підкарпатська Русь домагається злуки з Мадярщиною і т. д. і т. д. Одночасно з тими телеграмами появляються статті більше чи менше вчених авторів, в яких вони доказують несправедливість віденського рішення, нежиттєздатність Карпатської України, дякають з одного боку закарпатських українців, що вони вигинуть з голоду, а з другого боку цілу Европу, буцімто та Карпатська Україна — це загроза мира. Кілька таких статтей ми вже нотували на цьому місці. У згаданому вже числі „Часу" появилася стаття підписана буквами З. М. п. н. „Закарпатська Русь і справжні цілі німецької політики". Автор ствердивши, що рішення віденських арбітрів потягає за собою льоґічно необхідність злуки цілого Закарпаття з Мадярщиною, пише,

> „Знаємо, які великі цілі ставить собі політика німецького народу і його уряду. Зовсім не неґуємо права Німеччини до кольоній таксаме, як уважаємо, що монарствовій Польщі повинні теж припасти заморські кольонії... І саме тому, що розуміємо глибокі аспірації німецького народу і його уряду, здається нам, що відемною редукцією тих аспірацій були би всякі побічні цілі, за які деякі пресові органи обвинувачують сьогодні німецький Райх; що націоналістична ідея Великого Райху повинна бути далека у своїх засадничих зарисах від дрібничкових засад „дівіде ет імпера", гідних Метерніхівської Австрії, а не вождя націонал-соціялістичної Німеччини".

Після того кадила, повного таких титулів як „Вожд (великою буквою, аякже!) німецького народу", „ув велькі монж стану вспулчесней Европи"... — автор доходить до того, що його болить:

> „Тому не хочемо вірити, щоб сучасна Німеччина мала щось проти застосування засади справедливої ідеї самовизначення на доволі віддаленій від них Закарпатській Руси, по думці якихсь інших, не досить [illegible]них для нас цілей, і щоб хотіла змагати [illegible] послаблення польських і мадярських [illegible]спірацій. Особливо, що Закарпатська Русь позбавлена залізничої маґістралі, позбавлена головних міських осередків, наражена на неприхильне відношення Мадярщини і на не надто прихильне відношення румунів, серед яких в останньому часі на зібранні поважного національного товариства вивигнено дуже конкретні резолюції. Русь

убогв і розбита на карпаторуську більшість та українську меншість, що поборюються, була би податним тереном для впливів боевого комунізму, якого не треба легковажити. А хіба не на те ми чули тільки разів з уст міродайних керманичів німецької політики, політики, що явно й отверто звязалася з „протикомінтернівським пактом", такі рішучі слова проти большевизму, щоб у центрі Европи повставало нове вогнище комунізму, де евентуально аґенти Комінтерну плекали би провідників підземних комуністичних рухів з засягом на всі держави, і великі, і середні, і малі".

Польська політика вже раз виграла тим вигаданим большевицьким страхополохом, що торкається поцейбічних українців, тому „Час" гадає, що й цим разом знову клюне. Цим разом треба переконати не антанту, але „велького менжа стану вспулчесней Европи" і ось тому „Час" виготовив таке посланіе на його адресу, і тому „Час" так кадить і тому так забігає і тому так підсуває большевицького страхополоха. Чи не так, як у тій пісні?... „Як він ходить, як він просить, як шапочку в руках носить..."

Вшануйте тих, що віддали себе в жертву нашій Батьківщині.

Чи остаточне рішення?

Почавши від ПАТ-а і скінчивши на найнепоказніших польських часописах — все твердить, що справа Карпатської України ще остаточно невирішена. У звязку з цим цікаво навести статтю п. Бенедикта Ельмера п. н. „Карпаторуський дивогляд віденського рішення", що її вмістив **„Роботнік"** (ч. 316 з 6-го листопада ц. р.). П. Ельмер, як це видно з наголовка, уважає Карпатську Україну дивоглядом та обурюється, що віденські арбітри вирішили справу „не питаючись закарпатського населення". Для п. Ельмера, ясна річ, не має ніякого значіння, що віденські арбітри комунікувалися з премієром Карпатської України. П. Ельмер був би волів, щоб вони були комунікувалися з Бродієм. Трудно, що хто любить. Але річ не в тому. П. Ельмер обурюється тимбільше, що він, всупереч всій іншій польській пресі, доказує на підставі ріжних енунціяцій, що віденське рішення остаточне. Навівши комунікат ПАТ-а, буцімто закарпатське питання далі отверте, та ствердивши, що на такому становищі стоїть польський уряд, п. Ельмер пише:

„Але чи інші зацікавлені уряди уважають це питання отвертим?

„На випадок якби чехословацький уряд відкинув мадярські пропозиції щодо плебісциту — заявляла мадярська дипльоматична нота, вислана 24-го жовтня до Праги — Мадярщина готова у справі цілої спірної території і в справі самовизначення народів піддатися роземному рішенню.

„Теперішня закордонна кампанія Мадярщини — заявив два дні пізніше премієр Імреді на зібранні студентів у Будапешті — не є однозначна з мадярською ревізіоністичною кампанією, відомою від 20-ти літ, але хоче довести до значіння національну засаду. Всі претенсії, що виходилиб поза те, не знайшли би ніякої підтримки не тільки у тих, що стоять дальше, але й у заприязнених держав.

„Чого маємо сподіватися — писав півурядовий „Пештер-Льойд" на передодні віденського рішення — то національної направи, **а не привернення** історичних прав та організаційних форм".

П. Ельмер робить з цього такий висновок:

„З цих офіційних та півофіційних заяв виходить, що мадярський уряд **не виступив** перед віденським роземним судом з домаганням прилучити цілу Закарпатську Русь до Мадярщини і що **навіть не пропонував своїм протекторам-суддям, щоб перевели плебісцит на Закарпатській Руси"**.

Як відповідь на питання, чи віденське рішення остаточне, п. Ельмер цитує урядовий комунікат, що його видало „Дойчес Нахріхтенбіро" 31-го жовтня ц. р.:

„Коли чехословацький і мадярський уряди заявили сьогодні, що роземне рішення готові приняти як дефінітивне управильнення без застережень і негайно це рішення перевести, тоді уряди німецький та італійський рішилися видати роземне рішення".

Далі п. Ельмер твердить, що „тільки політичні анальфабети можуть повірити, буцімто з шестої точки віденського рішення виходить, що віденське рішення щодо Закарпатської Руси не є остаточне". Тому він каже:

„Це наше добре право уважати віденське рішення як суперечне з нашими політичними інтересами і можемо його з цього приводу поборювати. Але першою умовиною політичної боротьби є знати стан справи і становища, що його заняли Мадярщина, Німеччина й Італія, бо щодо Чехословаччини не було ніяких сумнівів".

На нашу думку п. Ельмер, хоч зробив це з болем серця, добре зробив, що так гарно вияснив стан справи. Щоб не було потім зайвих розчарувань.

Труднощі при реактивуванні Союзу Українок.

Головний Виділ С. У. дістає з місць звідомлення, що влада робить ріжного роду труднощі у звязку з реактивуванням С. У. І так напр. у львівському повіті поліційні постерунки не були повідомлені про реактивацію Товариства і не хотіли видавати Кружкам С. У. заарештованих книг, печаток і т. і. В цій справі треба було двічі інтервеніювати у референта повітового староства.

Знову в Жовкві поліційний референт староства не хотів видати актів і готівки голові Філії С. У. п. Ланах, доки вона не предложить повновласти від Централі у Львові. Тепер той самий референт вимагає, щоб Кружки С. У. на терені жовківського повіту заявилися письменно, чи вони хочуть дальше істнувати.

Розвязання Товариства, як відомо, переведено до двох годин у цілому краю. А скільки-ж часу потрібно на те, щоб рішення міністерства про реактивацію дійшло до відома нижчої адміністраційної влади?

—o—

Теми анґльо-французьких нарад у Льондоні.

Як припускає льондонська преса, підчас париської візити Чемберлена й Галіфакса (2[illegible] 25. м. м.) обговорено такі справи:

1) Приготування пакту 4-ох.

2) Кольоніяльне питання.

3) Німецький проект міжнародніх договорів, [illegible] можилиб деякі засоби війни, м. ін. хемічні.

4) Становище Франції до Італії та посередництво в еспанській війні.

5) Питання південно-східної Европи та господарська політика Англії і Франції.

6) Франко-совітський пакт; Англія домагається, щоби Франція зірвала його.

1-листопадові свята.

ДРОГОБИЧ.

Цьогорічні роковини 1. листопада відсвятковано в Дрогобичі таксамо, як і попередніми роками, заходом тутешньої філії УКТОДІ. В навечеріє свята відправлено в церкві св. Трійці, виповненій вщерть вірними, панахиду, до якої ступуло 9 священиків. Зараз по тім відбулася в салі Народнього Дому святочна академія при участи понад пятьсот осіб з передовими представниками українських установ і місцевого громадянства. Серед присутніх було чимало молоді з близьких і дальших сіл повіту. Саля була так виповнена публикою, як ніколи досі, багато людей простояло в передсінках. Святочну промову виголосив д-р Степан Витвицький, ~~...чи на тлі історії нашої визвольної боротьби на ті рідні ідеї, які лишив нам у заповіті Листопадовий День~~. У часі промови ввійшов на салю комісар поліції в супроводі озброєних поліціянтів та зажадав від промовця, щоб розвязав зібрання. Шойно після довшої перерви та переговорів з органами поліції і місцевим старостою могла дальше продовжуватись академія. Після докінчення святочної промови в дальшу програму ввійшли: добре виголошена деклямація п. Гуменного, воєнні спомини, переповіджені цікаво б. старшиною УГА Грицем Когутом і дві продукції мужеського хору під уповою інж. Кобрина. Ввесь вечір пройшов серед незвичайно піднесеного святочного настрою.

В дні 1. листопада відправлено в церкві торжественну Службу Божу. В часі богослуження, як і панахиди, виголосив добре обдуману патріотичну проповідь о. Сеньківський ЧСВВ. Співав гарно, як все, церковний хор під умілою орудою о. Сапруна.

КОМАРНО.

Українське громадянство Комарна вшанувало двацяті роковини листопадового зриву дуже торжественно. Дня 1. ц. м. відправив о. Кліш торжественну Службу Божу, а відтак при співучасти о. М. Ференца панахиду за тих, що впали в боротьбі за волю України. З черги о. Ференц М. виголосив високопатріотичну проповідь в парох. церкві виповненій вщерть громадянством, що численно прибуло до церкви не зважаючи на дощ і непогоду. Підчас Служби Божої і панахиди в церкві співав муж. хор.

Церковну збірку призначено на українських інвалідів.

ЗАЛІЩИКИ.

Панахиду за поляглих відправлено в місцевій церкві в Заліщиках дня 31. X. вечором під проводом трьох священиків. Відповідну до хвилини глибоку змістом проповідь виголосив місцевий душпастир. У часі панахиди співав місцевий мужеський хор. У день 1. листопада відправлено Службу Божу. Нарід, для якого це листопадове свято стало святом культу стрілецького лицарства, прибув на панахиду і [illegible] так на Службу Божу дуже численно

ВОШАНЦІ.

Дня 1. листопада ц. р. о. Микола Бень, парох у Вошанцях відправив Сл. Божу в намірені українського народу і виголосив панахиду за поляглих вояків Української Галицької Армії. Присутні зложили 7.20 зол. на українських інвалідів. Вечором в домівці чит. „Просвіти" відбулися ширші сходини. Реферат відчитав о. М. Бень, а присутні переповідали спомини з пережитих хвилин з часів визвольних змагань. Сходини закінчено Національним Гимном.

КУПНОВИЧІ СТАРІ.

У вівторок 1. листопада при вщерть виповненій церкві відправив Службу Божу в наміренні українського народу о. сов. Ст. Онишкевич сивоволосий сеніор, а о. Стахурський відчитав обіжник староства зі забороною сипання могил, ставлення хрестів, складання вінців та виголошування патріотичних проповідей. Свято — згідно з обіжником староства — могло відбутися лише в чисто-релігійній формі, без найменшої національної закраски. По Службі Божій оба священики відслужили панахиду по полеглих вояках Української Галицької Армії.

Голоси чужої преси про Карпатську Україну.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Штетінер Генераль-Анцайгер" з 5. листопада повідомляє в кореспонденції з Ужгороду: Евакуація Ужгороду, дотеперішньої столиці Карпатської України, в повному ході. Зорганізували окремий евакуаційний комітет, який вирішив перенести краєві центральні уряди до Хусту. Деякі уряди примістять покищо в менших містечках Карпатської України.

Перший внутрішньо-політичний наслідок передачі области Ужгороду й Мукачева Мадярщині — це уступлення міністра карпато-українського краєвого уряду Фенцика, що мав завдання уповноваженого міністра для управильнення кордонів між Словаччиною та Карпатською Україною. В політичних колах припускають можливість, що Фенцика, подібно як Бродія, арештують. Також Фенцикові закидають підривну роботу в користь Мадярщини й ганебну зраду карпато-українського народу.

Досі ще не подано подробиць злочинної роботи обох цих політиків. Одначе деякі натяки про це стрічаємо в „Новій Свободі", органі прем'єра карпато-українського уряду. „Нова Свобода" пише, що Бродій 20 років брав юдиний гріш зза кордону, щоб сіяти зневіру та ворожнечу серед українського народу. Але Бродій не один працював у такому напрямі. Бродій належав до „Автономного Земледітельського Союзу", тоді коли Фенцик був членом „Русскої Автономної Партії", одначе оба вони мали спільні політичні завдання.

„Вінер Нвесте Нахріхтен" з 3. листопада у статті „Справедлива розвязка" пишуть: Розємний вирок, що його гр. Чіяно і фон Рібентроп видали вчора в замку Бельведері — це другий з черги великий акт ревізії на карті Европи. Зрозуміло, що Прага та ще більше Словаччина, болюче відчувають втрату територій. Не було ще країни, що радо віддалаб частини своєї території; факт, що частини словацького та карпато-українського народу відходять під мадярську суверенність, з погляду 20-літнього істнування чехо-словацької держави очевидно небажаний і незадовільний.

Та дивитися з тої точки на віденське вирішення означалоб не рахуватися з засадами справедливости. Що правда, в порівнянні з теперішнім станом 200.000 славян переходить під чуже панування, але досі жило під таким самим чужим пануванням майже 800.000 мадярів. При розірваности етнографічних кордонів на непевній щодо національного складу области проведення кордонів, які цілковито задовольнилиб, неможливе, хочби з огляду на численні мовні острівці. Це треба сказати словакам, що в Бельведері не торгували областями, тільки перевели новий порядок на чисто етнографічних основах. Колиб Чехословаччина в 1919. р. при устійнюванні своїх кордонів була скромніша супроти мадярів та німців, то булаб заощадила собі потрясення з 1938. р. Щодо міст Ужгороду та Мукачева, які відходить до Мадярщини, то не треба забувати, що ці міста — це поправді два великі жидівські ґетта, і коли правда, що їхнє комунікаційне значіння чимале, то будова нових комунікаційних шляхів зарадить лихові.

Одначе Мадярщині, де від учора запанувала велика радість з приводу відзискання мадярських областей, треба взяти під увагу, що прилучення все таки великого числа словаків та українців вкладає на неї великі зобовязання. Чим свобідніше словаки та українці будуть себе почувати у збільшеній Мадярщині, тим відраднійший буде образ співжиття у басейні над Дунаєм. Нехай мадяри не забувають, що розємє з 2. листопада можливий був наслідком могучого удару райху на спілку з Італією проти несправедливостей попередніх мирових диктатів.

На всякий випадок бажаємо, щоб після прийняття розємного вироку міністрами Мадярщини та славянської федерації на мадярсько-славянській границі настав спокій, мир та співпраця. Ми створили передумови до цього.

ЧЕСЬКА ПРЕСА.

У празькій **„Народній Політиці"** з 4. листопада читаємо: Отверто кажемо, що Німеччина й Італія розуміють свій розємний вирок як початок їхнього кращого відношення до чехо-словацько-української держави. Не забуваймо, що вони напереді заповнювали й чого вони домагалися. Нова політика міністра д-ра Хвальковського йде в напрямі наближення до Німеччини та Італії. Мадяри не переперли своїх домагань; також поляки мусіли стати поміркованіші. Наша держава затримала сполуку з Румунією. Положення в основних рисах розвязане. Правда, делімітаційна комісія буде ще працювати, але більших граничних змін уже не буде. Правдоподібно вдасться ще нам на деяких місцях поправити положення під економічним та господарсько-політичним оглядом. Рахуємо на підтримку Німеччини та Італії. Колиб ці держави передали були Мадярщині Карпатську Україну, то ніяка сила не змоглаб була їм у цьому перешкодити. Славити Бога — це не сталося.

РУМУНСЬКА ПРЕСА.

Румунська **Аґенція Радор** повідомляє під датою 4. листопада: „Політичні кола румунської столиці підкреслюють, що віденський розємний присуд залишає безпосередню сполуку між Чехо-Словаччиною та Румунією так, як цього домагалася Прага. Отже румунські інтереси збережені. Одначе треба ще особливої чуйности, щоб на Карпатській Україні не створили „доконаних фактів", до яких з ріжних сторін наклизують. Румунські політичні кола звертають увагу, що Чехо-Словаччина не буде сама, на випадок, що хтось набрав би охоти ловити рибку в мутній воді. Нові кордони Чехо-Словаччини вже остаточні і дістануть ґарантію щонайменше Німеччини, Італії, Великої Британії та Франції."

Часопис **„Тімпул"** („Час") пише: „У віденськім рішенні створили компроміс між національними й політичними фактами. Мадярщині дали більше, ніж це їй поправді належалося; проте Чехо-Словаччина має територіяльну сполуку з Румунією."

„Лумеа Романеаска" завважує: „Несправедлива ампутація Чехо-Словаччини відповідає попереднім ампутаціям, від яких вона вже постраждала в користь Німеччини й Польщі. Тут пристосовано нове право й нову справедливість, вложені на Европу диктатом з Мінхену."

Що писало „Діло" 50 років тому

Пятниця, 9. листопада 1888.

ПРАЦЮЮТЬ НАД НОВОЮ СЕРБСЬКОЮ КОНСТИТУЦІЄЮ.

„У вівторок вечером скликав був король Мілян всіх членів комісії на конференцію до своєї палати. В середу знову відбулося засідання тіснішого кабінету. Всі засідання відбуваються тайно, а король заявив бажання, щоби проєкт конституції тримати в якнайбільшій тайні. Кажуть, що в комісії настало непорозуміння щодо політичного поділу краю. Ліберали й поступовці хочуть, щоб затримати дотеперішній поділ на округи і начальства, а радикали домагаються поділу на повіти. В поодиноких групах конституційної комісії починають сумніватись, чи вибори до скупштини будуть могти дійсно відбутися свобідно".

РОСІЯ ПІДСУВАЄ ВІЙСЬКО ДО ГРАНИЦІ.

„Кельніше Цайтунг" пригадує знову недавню вістку „Фремденбляту" про посування російського війська до границі і каже, що приватні вістки підтверджують тепер зовсім цю вістку. Полк уральських козаків машерує вже від давна в напрямі до Волочиська і в тій цілі замовляють вже й кватири. Полк іде з Азії степами по 30 верст так, що цілий похід буде тривати три місяці. За козаками ідуть навіть і цілі родини а бодай жінки кіргізького походження. Місцева поліція так боїться заграничних шпіонів, що в своїй обережности арештувала недавно російських квартирмайстрів, що тепер безпосередньо замовляють кватири.

ПЕРШІ САНКИ.

задзвонили по вулицях Львова вчора вечором, коли не переставав падати дрібний сніжок.

ФЕНЦИК РАНЕНИЙ?

Як подає ПАТ з Ужгороду, в неділю пополудні чеський вояк зранив багнетом б. м. Фенцика, якого перевезли до шпиталю.

Німецька нота про віденський арбітраж.

КОРДОНИ ОСТАТОЧНО ВИРІШЕНІ.

Агенція „Авас" повідомляє з Берліна: „В офіціозній ноті, призначеній тільки для закордону, **німецький уряд заявляє, що після віденського арбітражу кордони Чехословаччини треба уважати остаточними.**

Ясно натякаючи на претенсії Польщі й Мадярщини та на надії цих держав дістати спільний кордон, німецька нота попереджає, що всі спекуляції на майбутнє, спекуляції, що не рахувалисяб з оконечним характером кордонів, не на місці.

Німеччина розуміє те почування гірочи, з яким у Празі стрінули рішення розємців. Одначе нехай Чехословаччина зрозуміє, що в теперішньому часі вона побудована на здорових етнічних складових частинах".

Союзна рада міністрів у Празі.

„Фелькішер Беобахтер" з 6. листопада повідомляє з Праги:

„З добре поінформованого джерела довідуємося, що рада міністрів, яка у пятницю відбулась у Празі при участи карпато-українського премієра о. Волошина й кількох словацьких міністрів, ствердила однодушність поглядів урядів усіх трьох сфедерованих держав. Всі ті сфедеровані країни доложать усіх своїх сил для того, щоб тепер після усталення кордонів, розпочати відбудову й заведення нового внутрішнього ладу.

Міністр закордонних справ Хвальковський виголосив великий реферат про віденський арбітражний присуд і про області, що переходять до Мадярщини. Далі на порядку дня наради міністрів стояли великі інвестиційні роботи, будова залізниць та автострад у цілій федерації. Вкінці займалися близькими виборами президента держави й можливостями деяких змін у центральному уряді. На кінці радили над проєктом статуту про постійний виділ при центральнім соймі і про введення на просторі цілої федерації від 1. травня 1939. р. їзди по правому боці (як це є в Німеччині).

—о—

Маніфест Першої Української Національної Центральної Ради Карпатської України.

Пресова Канцелярія Уряду Карпатської України подала словацькими радіовисильнями такий маніфест:

Український Народе Підкарпаття!

З болем серця сповіщаємо вас, що комісія арбітрів двох великодержав постановила у Відні 2. ц. м., що деякі землі з містами: Берегів, Ужгород і Мукачів відірвано від Карпатської України. Представники нашої влади мусіли цю постанову прийняти, бо не під силу було нам боротися з найбільшими великодержавами світу. Ці сумні вістки нехай не кидають нас у зневіру! Прийде час, коли наш нарід стане справжнім господарем на цілій своїй Землі.

Границі Карпатської України забезпечили чотири великодержави: Німеччина, Італія, Франція та Велика Британія. Польща й Мадярщина прийняли ці постанови до відома і зобовязалися не втручуватись у справи Карпатської України.

Починається нова доба в нашій історії: доба державного будівництва. В найкоротшому часі розбудуємо наші міста на модерні європейські осередки. Побудуємо залізниці, шляхи, мости. Укріпимо береги наших рік. Розбудуємо наше хліборобство, фабрики, підсилимо скотарство, молочарство і туристику. Всім мешканцям нашої держави запевнимо працю і хліб. Не буде голодних синів і доньок нашої землі. Ми маємо великі багатства на землі і під землею. Від тепер вони служитимуть тільки нашому народові.

Наша Національна Влада із премієром о. д-ром А. Волошином у проводі поведе нас до нового життя.

Наш нарід і держава мають перед собою велику майбутність, що її віщують події теперішніх днів.

Український Народе Підкарпаття! ~~Будь гордий, що Тобі припала честь творити початки української державності!~~ Хоробра армія боронить наших кордонів. Сонце свободи осяє нашу Батьківщину.

Народе! Докажи, що Ти доріс до ступня державного народу і що Ти здібний кермувати своєю долею.

Перша Українська Національна Центральна Рада.

НА 15.000 ЖИДІВСЬКИХ РОДИН З ІТАЛІЇ ЛИШ 3.500 БУДЕ МАТИ ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА.

В понеділок збирається італійська рада міністрів, щоб вирішити виконавчі декрети до постанов великої фашистівської ради про оборону раси.

Згідно з цим декретом на 15.000 жидівських родин 3.500 не буде підпадати під расові обмеження з огляду на заслуги супроти Італії та фашизму.

ЯПОНЦІ ЗАНЯЛИ ТСУНҐІЄН.

У Середущому Китаю японці заняли місто Тсунґієн.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО БРИТІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ?

Як подає „Дейлі Експрес", у політичних колах передбачують, що у січні або в лютім а то і скорше відбудуться вибори до парляменту.

АРАРБСЬКІ ПОВСТАНЦІ В ПАЛЕСТИНІ ЗБИРАЮТЬ ПОДАТКИ.

Арабські повстанці здавна збирають окуп від палестинського населення. Тепер цей окуп має форму справжнього достійного податку. М. ін. тепер на населення Геброну наложено 250 мілів (по 1/4 фунта) податку; експортери помаранч платять податок від кожної скрині помаранч.

ПОВСТАННЯ У МЕКСИКУ.

У мексиканському стейті Сен Люїз Потозі дійшло до кровавої сутички між повстанцями та урядовими військами. Коло Сієра Тоназано згинуло кільканацятьох повстанців, двох проурядових старшин та кількох вояків.

Німецьке становище про кордони Мадярщини та польська преса.

Німецький офіціоз „Фелькішер Беобахтер" в числі з 5. листопада починає свою вступну статтю п. н.: „Більша Мадярщина" словами: „Віденський розсемний суд вирішив остаточно кордони Чехословаччини також на важному відтинку супроти Мадярщини. Трудноші устійнення кордону на землі Словаччини та Карпатської України були передовсім у тому, що національні границі на деяких відтинках важко означити. І тому годі було запобігти, щоб по обох боках нового кордону не залишилися національні меншини; одначе присуд роземців зобовязує обі сторони дати повну охорону для цих національних ґруп, зокрема Мадярщина мусить подбати про національну забезпеку також для національних меншин, що дотепер були на її території".

Той сам часопис вступну статтю „Чехи на розстайному шляху" з 6. листопада, знову зачинає від ствердження:

„Віденським роземом устійнено кордони Чехословаччини в їхнім основнім бігу. Найближчі дні принесуть тільки маленькі коректури, які при провірці на місці будуть потрібні. В цей спосіб положено зовнішні передумовини для будівництва нової держави".

В числі „Фелькішер Беобахтер-у" з 5. листопада поміщено теж на першій сторінці телеґраму голови мадярської держави адмірала Гортія, в якій він якнайсердечніше дякує Гітлерові за устійнення мадярсько-чехословацьких кордонів у дусі мінхенського договору.

Ніде — в ніякому німецькому відповідальному органі — не стрічаємо ні слова про таке ставлення справи кордонів Мадярщини, яке день-у-день проголошує польська преса всіх родів та напрямків. Навіть натяку на це ніде нема.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ!

Будова „косцюлків" на Лемківщині.

В останньому часі поляки приступили до плянової розбудови „косцюлків" по чисто українських селах на Лемківщині, щоб при їх допомозі розбудувати польський „стан посядання". Покищо збудували в селі **Висовій**, відомім живці, величавий костел коштом кількадесятьох тисяч золотих, частинно навіть з фондів для повенян, хоч у згаданому селі нема буквально ніодної польської родини. У присілку **Гута** живе справді кілька мішаних подруж, але для них збудували римо-католицьку капличку. До того величавий костел збудували в самому селі, 2 км. від згаданого присілка, де наше греко-католицьке населення має свою прегарну церкву і міцно держиться своєї прадідівської віри та свого обряду.

В селі **Снітниці**, де нема ніодного поляка, підготовили вже площу під будову костела на тому місці, де була дотепер станиця поліції. Акцією будови костела займається один з урядовців надлісництва державних лісів.

В селі **Устю Руськім** дідичка обіцяла дати вже дерево на будову костела, але покищо не мають „відповідної" площі. Костел задумують теж збудувати в самому селі, де живуть ледви чотири польські родини. Одначе вони зовсім не покривджені і свої релігійні потреби можуть заспокоювати в римо-католицькій каплиці, яку збудовано для кольоністів - поляків у присілку, віддаленім 2 км. від самого села.

Вкінці слід згадати, що в найближчому часі будуватимуть ще костел у селі **Крампній**, де живе ледви кількох поляків урядовців. Зрештою польського населення нема. На будову костела призначила волосна рада дерево з громадського ліса. Колиж один наш радний поставив внесок, щоб частину дерева призначено теж на греко - католицьку церкву, його внесок перепав. Одночасно підготовляють матеріял на будову „людового дому", теж з громадського ліса.

Такими то шляхами й засобами йде поширювання польського „стану посядання" на Лемківщині. Акції будови костелів і „домів людових" патронує там прикордонна митна сторожа, подібно як КОП на Волині і Поліссі.

ҐАЙДА ДОМАГАЄТЬСЯ РЕВІЗІЇ ПРОЦЕСУ.

Б. посол ґен. Ґайда, якого здеґрадували перед кількома роками за приготування державного перевороту, домагається тепер ревізії процесу у своїй справі. Він твердить, що документи, якими послуговувалася прокуратура як доказовим матеріялом підчас першої розправи, були сфальшовані.

—o—

Судетсько-німецький провідник Кундт веде переговори з праським урядом.

Б. голова клюбу партії Генляйна, Кундт, що перебуває тепер у Празі, відбув з прем. Сировим, мін. Хвальковським та з ріжними чеськими політиками нараду у справі положення німців, які залишились у Чехо-Словаччині.

Він мабуть обійме керму державного підсекретаріяту німецьких справ.

—o—

АМЕРИКА ВХОДИТЬ У ВЗАЄМИНИ З ВАТИКАНОМ.

В суботу приїхав до Неаполю архиепископ міста Шікаґа Мунделяйн. В американських політичних колах говорять, що темою розмов кардинала в Римі буде справа наладнання взаємин між Ватиканом і Злученими Державами. Як відомо, Злучені Держави досі не мають свого представника при Ватикані, а Ватикан у Злучених Державах репрезентує лиш апостольський делеґат (не нунцій).

Го

„Рамя при рамені з Італією“.

ПРОМОВА ГІТЛЕРА У ВАЙМАРІ.

На окружнім зїзді націонал-соціялістичної партії у Турингії виголосив Гітлер промову, в якій обговорив деякі актуальні питання німецької політики.

Коли Гітлер вийшов на почесну трибуну спортового стадіону у Ваймарі, зібрана юрба повитала його ентузіястичними окликами: „Хай живе будівничий великої Німеччини!“

НЕ НІМЕЧЧИНА, АЛЕ ЇЇ ПРОТИВНИКИ НЕ ДОТРИМАЛИ ДОГОВОРІВ.

Події, які ми останніми часами переживали — почав Гітлер свою промову — видаються деяким людям просто чудами. Та вони не є нічим іншим, як тільки нагородою за довголітню працю. Ми дістали тепер заплату, так як у 1918. році дістали німці свою нагороду. Тоді німці обманювали себе надією на мир, який обіцював той американець, який робив надію, що по закінченні війни не буде переможця ні переможеного. Німці повірили його обіцянкам, відложили зброю та щойно тоді переконалися, що демократія зовсім інша у теорії та інша у практиці. Противники не дотримали ніяких обіцянок. Тепер деякі політики та парляментарі інших держав сміють говорити, що Німеччина не додержала договорів, які підписала. Можна їм на те відповісти, що це саме вороги Німеччини не додержали, у нечуваний досі спосіб, заключених умов, бо вони не додержали обіцянок згідно з 14-ма точками.

АРМІЯ ДЛЯ ОБОРОНИ МИРА.

Гітлер змалював опісля виховну працю націонал-соціялістичного руху. Зрештою національний соціялізм зовсім не твердить, що його теперішні осяги є ідеалами, бо ідеал стоїть перед німцями і на взір цього ідеалу будуть виховуватись німецькі покоління.

Третя річ, яку, крім виховної системи та еліти провідників, ми зуміли собі витворити — говорив дальше канцлер — це сильна армія. Як людина, що любить мир, старався я дати в руки німецькому народові таку зброю, яку мають інші для запевнення мира. Є люди, які обурюються на їжака за те, що має колючки. Чи не краще булоб полишити у спокою це сотворіння? Вонож нікого ще не заатакувало, якщо хтось йому не загрожував. Так само нехай нам ніколи не входить у дорогу!

ДОМАГАЄМОСЯ ЛИШ РІВНОГО ПРАВА ДО ЖИТТЯ.

Ми ніколи не домагаємося нічого більше, тільки спокою, догідних умовин для нашої праці та права до життя — і то рівного права до життя, такого самого, якого домагаються для себе інші народи. Мусять це зрозуміти передусім демократичні держави, бо-ж це згідне з їх світоглядом.

Демократії, які постійно говорять про рівноправність та про права малих народів, не повинні дивуватися, коли великий нарід домагається тих самих прав. Гарантією наших прав є націонал-соціялістична армія. У тім дусі ведемо нашу закордонну політику і тому ми зблизилися до держав, які так як Німеччина мусять боротися за свої права.

Відповідаючи на закиди закордонної преси, мовляв, Німеччина нехтувала переговорами, Гітлер зазначив, що він усе готов до переговорів, але не хоче залишати ані тіни сумніву, що він ані у переговорах, ані на якійнебудь іншій дорозі не дозволить вкорочувати німецьких прав. Він не має довіря до роззброєння, доки не прийде моральне роззброєння.

НЕДОВІРЯ ДО ДЕМОКРАТИЧНИХ ДЕРЖАВ.

Тому, що згідно з демократичними засадами уряд зміняється, ми ніколи не є певні, що в тій чи іншій демократичній державі не прийдуть до влади вороги тотальних держав. Запевняю вас, — сказав Гітлер — що і я і німецький і також італійський нарід постараємось не допустити до цього. Дорога до цього одна — треба стояти рамя при рамені з нашим приятелем.

При кінці зазначив Гітлер, що 1938. рік наповнить німців великою гордістю і радістю.

Німеччина побільшилася дорогою найбільш природною, без закиду з морального погляду. Цей рік зобовязує нас! Мусимо зброїтися так морально, як і матеріяльно. Ми охоче роззброїмося, але тільки під тою умовиною, що перші роззброяться ті, які ведуть до війни.

Я гордий і щасливий з того, що я ваш вожд — заявив Гітлер. — В останніх тижнях наш нарід дав прекрасний приклад опанування, певности, та витревалости супроти сумнівів; він був увесь час вірний і здисциплінований.

Чим більше будемо звязані з Італією, тим менше наші вороги будуть мати сміливости до зачіпки з нами.

Доля не втягнула нас у свій крутіж, тому, що ми були сильні; це буде нам наукою на майбутнє. Будемо сильні і вірмо, а тоді нашої святої батьківщини не стріне ніяке зло тепер і в майбутньому.

МІЛІЯРД ФУНТІВ НА ЗБРОЄННЯ АНГЛІЇ.

„Дейлі Експрес“ повідомляє, що британський кабінет рішив призначити міліярд фунтів штерлінгів на зброєння Англії, зокрема на розбудову летунства. Згідно з новим пляном Англія продукуватиме 4.000 літаків річно.

Румунія відступить Болгарії частину Добруджі?

У звязку з недавними букарештенськими розмовами між югославянським регентом кн. Павлом і румунським королем Карлом в Букарешті, розійшлись в Югославії поголоски, що кн. Павло перебрав на себе посередництво у розмовах у справі мирного звороту частини Добруджі Болгарії. Цим способом можна би поладнати болгарсько-румунський спір та втягнути Болгарію до балканської Антанти.

Як відомо, недавно Югославія зобовязалася звернути Болгарії частину Македонії.

—o—

Наради у справі мілітаризації Аляндських островів.

Делегація соймику Аляндських островів покинула нині рано Гельсінки, вертаючись домів. Вона перевела розмови з фінським урядом, мін. Сандлєром та членом шведської делегації. Про ці розмови видали офіційний комунікат, з якого довідуємося, що фінський та шведський уряд відбуватиме у дні 3. та 6. ц. м. конференції у справі забезпеки невтральности Аляндських островів. Недавні політичні події утривалили напрямні політики обох урядів та їх взаїмне порозуміння.

Першим важним завданням фінсько-шведської співпраці буде розвязка питання невтральности Аляндських островів. Комісії взяли під увагу ослаблення вартости гарантій Ліги Націй у звязку зі зміною військово-політичної ситуації на Балтійськім Морі та трудноці, які стрічається у виконуванні договору з 1921. року. Комісія взяла під увагу також вартість цього договору, який забезпечує невтральність Аляндів на міжнародньому терені. Вартість цього договору може ще збільшитися при зміні теперішньої ситуації. Комісії, які радили у Стокгольмі у липні ц. р. заапробували зміну договору з 1921 року. Конференція у Гельсінках потвердила стокгольмські рішення. Вони зовсім не ослаблюють міжнародьного статуту, з якого користають Аляндські острови, ані автономії, ані мовних справ. Вони повстали з метою: забезпечити Аляндські острови перед Совітами у нинішніх змінених умовинах, до яких важко було пристосувати договір з 1921. року. Представник аляндського сойму занялися з новими проектами та з питанням мобілізації аляндського населення. Ця справа залежить тепер від становища самих аляндців. Переговори між комісіями та аляндськими представниками йшли у дусі взаїмного довіря. У звязку з довкими нерішеними питаннями комісії покликали до життя ще одну загальну, технічну комісію, яка збере звіти поодиноких комісій. До цієї комісії увійшли представники Швеції, Естонії та аляндських островів.

Кілько території віддала Чехословаччина?

Згідно з чеськими вістками Чехословаччина, яка мала кругло 140.000 кв. км. простору і 15,300.000 мешканців, втратила в Судетах на користь Німеччини понад 28.000 кв. км. території з 3 і пів міліона населення, в цьому 719.000 чеської національности. До Польщі відійшли чотири судові повіти тешинського Шлеська з 220.000 населення, в цьому понад 120.000 чеської національности, частина Орави з громадами Церне і Скалісте, як теж частина области Татрів з західною Яворжиною, разом кругло 1.200 кв. км. Вкінці мадяри забрали цілий прикордонний пояс, разом к. 12.000 кв. км. з дотеперішньої території Словаччини і Закарпаття з 1 міліоном населення. Таким чином теперішня чехо-словацько-українська федерація має не цілих 100.000 кв. км. простору і 10.5 міліона населення та є 10-ою з черги під оглядом величини державою в Европі.

Атентат на члена німецької амбасади у Парижі.

ПАТ повідомляє: В понеділок 7. ц. м. рано до бюра третього секретаря німецької амбасади в Парижі фон Рота вбіг якийсь чужинець, який вистрілив двічі з револьверу до фон Рота. Одна з куль зранила його в рамя, друга в околицю печінки. Важко раненого Рота перевезли негайно до клініки.

—o—

НОВИЙ ФРАНЦУСЬКИЙ АМБАСАДОР У РИМІ.

В неділю 6. ц. м. вечором відїхав з Парижа до Риму новий французький амбасадор Франсов Понсе, де по переході на еметитуру амбасадора гр. Шамбрена становище французького амбасадора було від двох років необсаджене.

—oo—

Відгомін нападів на українські установи у Львові.

„ЗА СТШЕЛЯНЕ І ЖУЦАНЕ ЦЕҐЛАМІ НА СПОКОЙНИ ПОХУД МЛОДЗЕЖИ ПОЛЬСКЕЙ“.

Неділя 6. ц. м. минула у Львові для наших установ і поодиноких українських громадян спокійно, себто без нападів і стрілів. Зате поліція переводить дальше арештування між українцями, зокрема арештування студентів, що їх веде скованих за руки вулицями міста на превелику радість польської юрби, яка викрикує „Вимордоваць їх!“ Такі і подібні слова почув м. ін. Василь Джуль, приватний урядовець, якого поліція скувала ланцюгами за руки разом з двома іншими українцями і вела їх вулицями міста. Арештованим студентам, робітникам та урядовцям багатьох наших установ, які з нараженням свого життя боронили ці установи перед нападами польських студентів і вулиці закидають, що вони „стшелялі і жуцалі цеґламі на спокойни похуд млодзежи польскей“.

ЩЕ ОДИН ВАЖКО РАНЕНИЙ.

В доповненні до попередньо поданого подаємо ще, що польські напасники поранили ножами і кастетами дуже важко в пятницю вечором у Ринку п. Гапяка, урядовця Т-ва „Просвіта“, який виходив з бюра до дому. Важко раненим мусіли заопікуватись лікарі.

НАПАД НА СОЮЗНИЙ БАЗАР.

Підчас нападу на українські установи в Ринку і при вул. Руській потерпів теж великі втрати „Союзний Базар“, крамниця зі шкільним приладдям при вул. Руській, де напасники вибили крізь жалюзії величезну виставову шибу та понищили за виставою шкільне приладдя.

НЕ ЛИШЕ НИЩИЛИ, АЛЕ ТЕЖ ГРАБУВАЛИ.

В четвер 3. ц. м. вечором — як ми вже писали — юрба польських студентів напала на крамницю з лікарським і ветеринарним приладдям О. Мацяка і С-ки при вул. Валовій ч. 25. Юрба напасників атакувала пятьма наворотами цю крамницю, аж доки не розбила жалюзій та вікон і не заспокоїла своїх інстинктів знищивши там приладдя вартости коло 6.000 зол. Крізь виломлені двері не могли напасники дістатися тому, що п. Мацяк з п-нею Марією Яцишин та п-ною Степанією Яцишин забарикадувались у крамниці зі середини і боронились по змозі своїх сил. Напасникам удалось жбурнути великою каменюкою на п-ну Степанію Яцишин, яка від удару камінюкою у груди зімліла. Крім того напасники побили теж камінням п-ню Яцишин і п. О. Мацяка. Слід згадати, що крім великої шкоди від знищення приладдя напасники забрали все приладдя з вистави і побіч самого вікна, вартости 1.952 зол. На кількакратне телефонічне домагання поліційної охорони — з комісаріяту поліції допитувалися, де крамниця находиться і що це за напасники та щойно по півгодиннім безкарнім гулянні польських студентів переїхав вулицею Валовою відділ поліції, яка зрештою напасникам нічого не зробила. Щойно на другий день поліція списала протокол. Не диво, що напасники бешкетували далі ще навіть по приїзді поліції.

ПОЛІЦІЯ СПОКІЙНО ПРИГЛЯДАЛАСЯ НАПАДОВІ.

Два поліціянти, що стояли на хіднику напроти Малої Семинарії, спокійно приглядалися і не виявляли найменшої охоти інтервеніювати, коли на п. Антоновича, професора Малої Семинарії, напала ґрупа польських боївкарів. Нападений діставши тупим предметом у голову, скочив до брами Малої Семинарії, де натрапив на крісло й озброєний ним вибіг з брами на вулицю. Тоді напасники перебігли на другий бік вулиці, станули біля поліціянтів і з усмішкою гляділи на проф. Антоновича, що спинився був на хіднику біля брами...

„МІСТЕРІЯ „НОВОГО ЧАСУ“.

У звязку з нашою заміткою під повищим наголовком в останньому числі „Діла“, в якій ми здивувалися, що „Новий Час“ ані словечком не згадав ані про львівські події ані про власні втрати, — нинішній „Новий Час“, щоб надолужити прогаяне, цілі дві сторінки присвятив описові подій у „Новому Часі“. Навязуючи до нашої замітки, „Новий Час“ виясняє: „Про події ми загалом не мали змоги написати не з „остраху“, але з інших причин“. Яких — не читаємо. Зате „Новий Час“ намагається здискредитувати редактора „Діла“, який нібито то перебував у тому самому часі в „будинку, де є льокаль „Нового Часу“ і „не солідаризувався“ з товаришами з „Нового Часу“, але „сховався у приватному помешканні“, звідки „окремою брамою“ випустила його поліція, коли редакторів „Нового Часу“ виарештувала. Правдою є, що редактор „Діла“ був у тому часі на тій самій сходовій клітці, у кравця, в якого пп. з „Нового Часу“ можуть найти докази на це, отже „ховатися“ не було потреби. Правдою є, що в 5 год. попол. поліція вилеґітимувавши його та перевівши особисту ревізію — випустила і не „окремою“, тільки єдиною і головною брамою будинку. Але правдою є теж, **що ніодин редактор „Нового Часу“ також не був арештований:** були арештовані урядовці адміністрації, яких частинно випустили того самого вечора, частинно на другий день. Сторожу з брами будинку стягнули в 7 год. вечора і тому редактор „Діла“ „виграв“ дві години свободи! Очевидно, що він відступає титул геройства пошкодованим із „Нового Часу“.

Зазначуємо з притиском, що і попередня і ця наша замітка не звертається проти членів та співробітників Редакції ані Адміністрації „Нового Часу“, супроти яких не маємо ніяких застережень. Маємо тільки застереження проти громадської та професійної системи, яку ввів там і втримує видавець того часопису.

Вислід виборів до сойму.

Подаємо вислід учорашніх виборів до сойму на підставі звідомлення Польської Телеграфічної Агенції (ПАТ). До хвилини, коли віддаємо це до друку, не надійшли ще вістки з деяких округ, тому не можемо їх подати.

ГАЛИЦЬКІ ОКРУГИ.

Округа 61, **Тернопіль:** Управнених голосувати 177.016, голосувало 149.044. Вийшли послами: Вітольд Жиборський (132.806 голосів) і **Василь Болюх** (86.915 голосів).

Округа 62, **Золочів:** Управнених голосувати 212.802, голосувало 176.961. Вийшли послами: Йосиф Остафін (162.081 голосів) і **д-р Степан Біляк** (137.042 голосів).

Округа 63, **Бережани:** Управнених голосувати 149.000, голосувало 119.000. Вийшли послами: Здіслав Шталь (107.000 голосів) і **Дмитро Великанович** (74.000 голосів).

Округа 64, **Бучач:** Управнених голосувати 176.915, голосувало 144.709. Вийшли послами: Йосиф Сова (132.729 голосів) і **Володимир Целевич** (103.630 голосів).

Округа 65, **Чортків:** Управнених голосувати 200.449, голосувало 163.119. Вийшли послами: Ян Поплавський (141.646 голосів) і **д-р Степан Баран** (96.728 голосів).

Округа 66, **Станиславів:** Управнених голосувати 251.537, голосувало 188.680. Вийшли послами: М. Светніцький (126.629) і **адв. д-р Іван Зоиянський.**

Округа 67. **Коломия:** Управнених голосувати 251.000, голосувало 144.000. Вийшли послами: Йосиф Санойца (118.997 голосів) і **д-р Гриць Ганкевич** (84.914 голосів).

Округа 68, **Калуш:** Управнених голосувати 187.000, голосувало 130.000. Вийшли послами: Матрас (111.000 голосів) і **Зиновій Пеленський** (73.000 голосів).

Округа 69, **Стрий:** Управнених голосувати: 185.473, голосувало 133.749. Вийшли послами: д-р Криштоф Вільгельм (119.286) і **адв. д-р Павло Лисяк** (101.081).

Округа 72, **Львів:** Управнених голосувати 177.000, голосувало 150.000. Вийшли послами: Ервін Вагнер (133.000 голосів) і **Василь Мудрий** (92.000 голосів).

Округа 73, **Сокаль:** Управнених голосувати 232.037, голосувало 202.776. Вийшли послами: Францішек Гурський (172.967 голосів) і **д-р Роман Перфецький** (136.058 голосів).

Округа 74, **Перемишль:** Управнених голосувати 221.120, голосувало 138.244. Вийшли послами: Осташевський Роман (110.340) і **адв. м-р Степан Ярема Навроцький.**

Округа 75, **Дрогобич:** Управнених голосувати 158.772, голосувало 103.728. Вийшли послами: Мечислав Вишинський (86.824 голосів) і **д-р Степан Витвицький** (49.184 голосів).

Округа 76, **Самбір:** Управнених голосувати 179. 964, голосувало 181.506. Вийшли послами: Едвард Екерт (113.399 голосів) та **Ілярій Тарнавський** (71.681 голосів)

ВОЛИНЬ.

Округа 56, **Луцьк:** Управнених голосувати 210.216, голосувало 164.089. Вийшли послами: Станислав Хмелінський (131.732 голосів) і **Степан Скрипник** (104.238 голосів).

Округа 57, **Ковель:** Управнених голосувати 259.036, голосувало 180.138. Вийшли послами: Валенти Карліковський (149.464 голосів) і **Володимир Онуфрейчик** (126.383).

Округа 58, **Сарни:** Управнених 166.760, голосувало 128.113. Вийшли послами: Адольф Богуш-Шишко (107.652 голосів) і **Олександер Огородник** (95.944 голосів).

Округа 59, **Рівне:** Управнених голосувати 190.177, голосувало 144.657. Вийшли послами: Болеслав Ярковський (110.865 голосів) і **Микита Бура** (99.629 голосів).

Округа 60, **Кремянець:** Управнених до голосування 251.537, голосувало 188.680. Вийшли послами: Внеик Станислав (152.673) і **Косідло Володимир** (129.306).

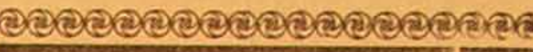

ВОЙЦЕХОВСЬКИЙ ПЕРЕПАВ У ЛЬВОВІ.

У Львові вийшли послами:

Округа 70: д-р Еміль Зоммерштайн (26.318 голосів) і Францішек Яворський (12.550 голосів).

Округа 71: д-р Станислав Островський (27.358 голосів) і Роман Рудницький (24.101 голосів).

В 71-ій окрузі перепав відомий з протиукраїнських виступів у попередньому соймі д-р Бронислав Войцеховський, що дістав 18.509 голосів.

ЖИДІВСЬКІ ПОСЛИ.

Жиди вибрали чотирьох послів: у Варшаві б. сенатора Трокенгайма, у Кракові д-ра Ігната Шварцбарта, в Лодзі Мінцберга й у Львові д-ра Еміля Зоммерштайна.

Неписьменність — велике нещастя одиниці й народу. Вона зупиняє людину й народ у розвитку до вищих щаблів культурного, господарського й політичного життя. Поведім скрізь завзяту боротьбу з неписьменністю українців! Боротьбу цю найкраще вести за допомогою букваря з читанкою „ДО СОНЦЯ“, що коштує всього 50 сотиків.

Сторінка без політики.

Царський ґенерал довіреним Сталіна.

ІГНАТІЄВ „ЧЕРВОНИЙ ГРАФ“ — ПАН ЖИТТЯ І СМЕРТИ ТИСЯЧІВ ЛЮДЕЙ.

Люди — їх дуже мало — що мають змогу вустрічатися з диктатором червоної Москви кажуть, що від деякого часу Сталін безсумніву психічно хорий. Цю хоробу можна назвати страх перед переворотом, страх перед контрреволюцією. До боротьби з контрреволюцією Сталін створив собі т. зв. „комісію трьох“, якої завдання — не лиш виловлювати контрреволюціонерів зпоміж звичайних урядовців совітського уряду, але й зпоміж найвищих головачів. На приказ Сталіна та комісія має звернути особливу увагу на червону армію і фльоту.

Під цю пору фльота виявилася для Сталіна найбільше небезпечна, бо серед моряків відкрили протисталінську змову, що нею кермував сам комісар морицтва Смірнов. Правда, комісаря арештували, одначе воно ще не означає, що фльоту доведено до порядку. Це саме має зробити згадана „комісія трьох“.

Незвичайно знаменне і цікаве те, що провідником тієї комісії назначив Сталін б. царського генерала графа Ігнатієва.

КАРІЄРА ЧЕРВОНОГО ГРАФА.

Граф Ігнатієв походить з одного найбільш аристократичного московського роду. Його батько був найбільш улюбленим адютантом царя Олександра III. Після закінчення „корпусу пажів“ у давньому Петрограді, Ігнатієв став гвардійським старшиною. Небавом вступив він до академії генерального штабу та скінчив її як один з перших.

Світова війна застала Ігнатієва на становищі аташе в Парижі. Було це дуже важке становище, з уваги на те, що Ігнатієв був єдиним звязковим між російською армією та французькою. Перед номінацією ген. Жилінського до Парижа, молодий граф Ігнатієв мусів узгіднювати накази російської головної кватири з акцією начального командування.

Довший час виwязувався він зі своїх завдань вспіх. Щойно в 1915 р. трапилася йому мала „неприємність“, що про неї світ і так довідався аж після закінчення війни.

ПРИЯЗНЬ З НІМЕЦЬКИМ РОЗВІДЧИКОМ.

Одного разу зявився у графа Ігнатієва якийсь добродій, який вилеґітимувався як громадянин Злучених Держав і доручив лист із порукою одної знайомої Ігнатієву, американки, яка постійно мешкала у Вашингтоні. Там її муж займав високе становище.

Американець заявив графові, що він приїхав до Франції закупити більшу скількість ріжних зин; він звертається до Ігнатієва, як до знавця французьких виробських фірм за допомогою. Американець справді купив великий транспорт зин і виїхав. По кількох тижнях він знову зявився. Коли американець залагодив свої торговельні справи, післав гр. Ігнатієву кіш найкращих вин і запросив його на вечерю. Підчас бенкету виступив він із такою пропозицією:

— Я репрезентант величезного американського капіталу і міг би зреалізувати всі закупи російського уряду на терені Злучених Держав. Чи ви, пане графе, схочете мені в цьому допомогти?

ДОБРИЙ ПІДСТУП.

Інтервенція Ігнатієва в Петрограді дала негайний, якнайкращий вислід: закупи всіх воєнних матеріялів у Злучених Державах віддали фірмі, що її репрезентував американський приятель Ігнатієва.

Одначе почали діятися якісь дивні речі. Кораблі, що перевозили кріси, повзи, муніцію до Росії, дивним дивом ніколи не доходили до призначеної пристані. Здебільша вони вилітали в повітря, натрапляючи на підводні міни, або гинули від пожеж, що вибухали на самих кораблях.

Кілька літ після закінчення світової війни вийшли спомини одного з найкращих німецьких розвідчиків фон Рінтелена. Саме він був тим „американцем“, якому зовсім несвідомо граф Ігнатієв допоміг у його диверсійній акції.

НА БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ СЛУЖБІ.

Большевицька революція застала гр. Ігнатієва ще на становищі російського військового аташе у Франції.

Пів року після революції ґенерал Ігнатієв прийшов до совітського посольства і заявив, що признає нову владу та віддає себе на її послуги. Його заява зробила у Москві велитенське враження. Б. царський ґенерал, граф, що мешкав у Парижі, отже поза тереном діяльности московської черезвичайки, зголошується добровільно на послуги новій владі!

Той виступ Ігнатієва відразу здобув графові повне довіря совітського уряду. Небавом Ігнатієв оженився зі славною московською танцюристкою Наталією Трухановою, яка була довший час любовницею начального вожда московських збройних сил великого князя Миколи Миколаєвича. Нове подружжя почало вести прокомуністичну аґітацію серед париських б. московських старшин. Між іншими вдалося гр. Ігнатієвові приєднати ґен. Скобліна, який, як відомо, схопив півтора року тому б. царського ґенерала Мілера.

У звязку з тими подіями совітський уряд переніс Ігнатієва до Совітів. Там він займав якийсь недовгий час становище команданта одної з провінціональних дивізій, згодом іменували його шефом усіх військових наукових заведень.

На новому становищі він познайомився ближче зі Сталіном і здобув собі його повне довіря. Сьогодні колишній царський ґенерал і б. граф є майже одиноким совітським головачем, який має право в кожній порі ввійти до всевладного червоного диктатора. Тому теж сьогодні клонять перед ним голови навіть такі головачі червоного Олімпу, як Молотов, Калінін, Каґанович та інші.

І саме того Ігнатієва Сталін іменував головою „комісії трьох“, настановляючи його таким чином паном життя і смерти нових тисячів жертв сталінського недовіря та страху.

—o—

Як живе б цісар Вільгельм.

Князь Людвик Фердинанд, внук б. німецького цісаря, який недавно оженився з в. княжною Кірою, подає в „Санлей Експресі“ деякі подробиці з життя б. цісаря.

На думку внука, його дід зберіг сили та здоровля головно тому, що він веде просте й систематичне життя. Він встає в год. 7. рано та йде на прохід у сад. Вернувшися з проходу він збирає перед сніданком усіх домашніх на спільну молитву.

Після сніданку екс-цісар або рубає дрова, або працює в городі. Вільгельм II. — знаменитий городник і гордиться тим, що він один на цілу Голяндію має рожаний цвітник, який приходять оглядати з усіх усюдів. По двогодинній праці б. цісар вертається домів і береться за читання часописів.

Друге сніданок подають звичайно в 1 год. і воно складається з двох страв, одначе знаменно приготованих, бо б. цісар любить добру кухню. На таке друге сніданок запрошують доволі часто гостей із Німеччини, Анґлії та Франції. В таких випадках цісар розмовляє із гостями в їх рідній мові, бо він знаменито володіє анґлійською та французькою мовою. Після сніданку жінки виходять перші, Вільгельм переходить із мужчинами до вітальні, куди подають папіроски, циґара й каву. Там б. цісар стоїть довший час при вікні, з якого видно прегарний город і парк та піддержує оживлену розмову.

Згодом б. цісар відходить до себе на відпочинок і те саме доручує своїм гостям. Всі розходяться по своїх кімнатах у бічних крилах будинку. Там подають гостям кожному зокрема, чай у 5 годині. Вільгельм пє чай із сімею в кімнатах жінки. Після чаю йде він до своєї кімнати й там працює.

Обід подають в год. 8. вечором. Одначе Вільгельм сходить чверть години скоріше надолину й оглядає ріжні великі військові карти, розвішені в голю. На тих картах він зазначує синіми й червоними шпильками рухи військ у Китаю і в Еспанії. Після обіду всі переходять до кімнати б. цісаря і там слухають, як він наголос читає.

Здебільша він читає часописи, вийнятки з анґлійської та німецької преси. Після того цісар читає якунебудь книжку, іноді якийсь науковий твір, іноді історичну повість. Таке читання триває півтора — до двох годин, після чого всі йдуть спати.

Справді по американськи.

У Брукінґсі (стейт Дакота) ввійшла в год. 8.30 рано до тамошнього банку молода дівчина й мужчина. Дівчина мала в руках револьвер великого калібру, мужчина держав ручний скоростріл, якого отвір скермував на прислугу.

— Вибачте — сказав скарбник — в моїй касі є лиш сума, потрібна до дрібних операцій. Наша вогнетривала каса має автоматичний годинниковий прилад і вона відчиниться аж за дві години, значить у годині 10.30.

— Нічого — ми підождемо — відповіла холоднокровно дівчина, на вигляд не більш, як 18-літня. — Скоростріл буде скритий за плащем на вішалі, щоб не викликувати підозріння серед клієнтів. Ви займаєтеся, як завжди своїми ділами. А за дві години ми вивеземо, як заложників, вашого директора і віцедиректора, яких розстріляємо, якщо ви незамітно для нас повідомите поліцію, або пустимо їх свобідно кілька миль за Брукінґсом, якщо за ними не буде погоні.

Ґанґстери дві годині ждали в банку. Приблизно 90 клієнтів прийшло за той час до банку. Вони полагоджували свої справи, платили гроші, діставали чекові виплати, не підозріваючи навіть, що службовики працюють під загрозою скритого скорострілу.

Точно в год. 10.30 вогнетривала каса відчинилася. Ґанґстери захопили все, що в ній знаходилося: велику готівку, вартісні папери тощо і віділхали зі своїми заложниками автом. У віддалі 10 км. від міста заложників випустили. Розшуки поліції за неймовірно відважними ґанґстерами, покищо, не дали ніяких успіхів.

—o—

Несамовитий досвід із засудженим.

З Ню Йорку повідомляють, що 31. м. м. в місті Солоне Озеро виконали присуд смерти на 39-літньому Джімові Дірінґові. Суд дав засудженому змогу вибрати довільний рід смерти. Дірінґ вибрав розстріл. Довідавшися про те, вязничний лікар просив дозволу перевести йому науковий дослід. Він хотів переконатися, як довго беться ще серце пробите кулею.

Дірінґа посадили на кріслі, завязали йому очі й на грудях нарисували коло в тому місці, де міститься серце. Після сальви окремий апарат прикріплений до кола відмічував удари серця. Устійнено, що серце, не зважаючи на те, що воно було простріленe, билося ще дві хвилини. Одначе на думку лікаря, застрілений не відчував уже ніяких терпінь.

Дірінґа розстрілювало пять помічників шерифа. Вони стріляли іззa екрану, в якому зроблено отвори для крісових дул. Ніодин із них не знав, котрий був справжнім убивником, бо з пять набоїв один був порожній.

—o—

Фризієри протестують проти зачіски

ҐРЕТИ ҐАРБО.

Союз фризієрів у Льос Анджельос невдоволений із поведінки Ґрети Ґарбо.

Славна зірка почала чесатися дуже скромно. Вона носить тепер волосся зовсім гладко уложене, спускає його аж на рамена, закинула зовсім ондуляцію і замінила кучері над чолом на звичайну гривку.

Журналістам вона заявила, що не має часу робити собі вибагливі причіски й тому вибрала таку мало складну зачіску.

Тому, що приклад Ґрети Ґарбо стає завжди дуже заразливий і багато американських елеґанток наслідує її причіску, фризієри побоюються, зовсім оправдано, що її ініціятива буде великою небезпекою для фризієрських кишень. Тому теж вислали вони до Ґрети Ґарбо меморіял, в якім зазначують, що до типу американки не годиться видумана Ґретою Ґарбо причіска, що така проста причіска є відступом у розвитку естетичного вигляду жінки. Якщо Ґрета Ґарбо не вернеться до своїх давніх вибагливих причісок, фризієри загрозили, що почнуть її бойкотувати.

Чи така погроза матиме вплив на славну шведку — покаже щойно майбутнє.

НОВИНКИ.

— **Конфіската „Діла“.** Недільне (247) число „Діла“ підпало конфіскаті за передову статтю включно з наголовком, за кінцевий уступ статті „Відукраїнізовують волинську епархію“ та за опис подій у Львові.

— **В „Молодій Громаді“** дня 10. листопада (четвер) ц. р. в год. 19-ій п. Василь Дядинюк виголосить реферат на тему „Політики і мистецтво“. Вступ для членів і введених ними гостей. 1-1

— **Проба хору** Т-ва „Львівський Боян“ відбудеться вівторок 8. листопада ц. р. в год. 6.30 ввечір. Просимо всіх Вп. Членів хору обовязково явитися. — **Виділ.** 2305

— **Наша Служба Божа в радіо** відбудеться у вівторок 8. ц. м. (в день св. Димитрія) з церкви Успення Пресв. Богородиці. Початок трансмісії в год. 9. рано.

— **„Шляхом кобзарської пісні“** — так називається українська гутірка м-ра Мирослава Семчишина, яку передаватиме у вівторок 8. ц. м. в год. 14. львівське радіо. Гутірку ілюструватимуть грою на бандурах та піснею відомі наші бандуристи Юрко Сінґалевич і Дмитро Гонта (сольоспівами й дуетом).

— **Крадіж ювилейного хреста.** В селі Холопах коло Комарна, в якому є тепер всього коло 150 душ гр. кат., вночі з 29. Х. на 30. Х. ц. р. хтось вкрав з цвинтаря гр.-кат. церкви дубове рамя до ювилейного хреста, приготованого до вкопання на памятку 950-ліття хрещення України. Видно совість гризла злочинця, бо третьої ночі по крадежі повідомлено одного з членів церковного комітету, що рамя находиться в шопі якогось господаря. І дійсно знайдено сховане в сіні на означенім місці дубове рамя хреста.

— **О. Роман Лободич,** б. крилошанин станиславівської діецезії і б. сенатор, іменований крилошанином гр.-кат. Капітули Львівської Архиєпархії.

— **Скринки на листи в автобусах.** Дирекція пошт повідомляє, що в кожному автобусі є скринки на листи, з яких їх вибирають негайно по приїзді автобусу до місцевости, в якій є поштовий уряд чи аґенція.

— **Загострення девізових постанов.** У найближчому часі появиться новеля до декрету президента про девізові обмеження. Новеля заборонить диспонувати всякими грошевими закордонними належитостями без дозволу девізової комісії. Далі новеля дає право міністрові скарбу творити спеціяльні орґани, які будуть вести слідство разом зі судом у справі девізових провин. Новеля обовязуватиме з хвилиною її оголошення в Деннику Законів.

— **Ревізії й арештування в Яворівщині.** Яворівське „Українське Слово“ (ч. 10—11) повідомляє: В арешті у Краківці перебуває від травня ц. р. Радейко Микола. Вийшли на волю: В. Квас з Яворова, Іван Вовк, Михайло Лоза, Петро Наконечний з Коханівки, Григорій Ґовда з Черниляви, Олекса Хрома та Андрій Павук з Моряненць, Григорій Зуб, Іван Матвіїв, Михайло Озимко і Тимко Бучко з Бунова. До перемиської вязниці перевезено: Линду Остапа, Козака Володимира, Леонтович Ірину і Хархаліс Розалію. Всі арештовані під замітом злочину зі ст. 97 і 154 кк.

— **Масові арештування у Зборові** і в повіті перевела поліція. І так арештувала: Осипа Маланчука, директора Українбанку, Миколу Рицара, техніка дент., Стефана Біґуса, урядовця Українбанку дир. Михайла Снітинського, інж. О. Бодревича, Луку Конопу урядовця філії „Просвіти“; місцевих купців: Петра Мельника, Василя Кілина, Ілевича, Боднара, Грицая і дир. Українбанку Івана Лесіва.

— **Самогубство військового шофера.** Військовий шофер Адам Терпінський наїхав у суботу вечором на таксівку на Марійській площі і розбив її. Шофер так схвилювався тим випадком, що підїхав під готель „Жоржа“ і застрілився у своему авті. Влада веде слідство у цій справі.

— **Масові процеси** за противиборчу аґітацію. У звязку з аґітацією проти виборів до сойму прокуратори богатьох окружних судів у Польщі виготовили коло 100 актів обвинувачення за провину зі ст. 156 к.к. У Варшаві відбулася в суботу 5. ц. м. розправа проти адв. К. Ковальського, голови „Стронніцтва Народового“ і двох ендеків за противиборчу аґітацію на вічу ендеків 2. ц. м. у Варшаві. Ковальського боронило 15 ендецьких адвокатів. Суд допустив доказ з нових свідків і відложив розправу. В суботу 5. і в неділю 6. ц. м. поліція перевела ревізії між ендеками в Познані та Кракові у звязку з противиборчою аґітацією.

— **Пошесть червінки на Буковині.** По селах в окрузі Вижниці лютує страшна пошесть червінки, на яку померло вже кільканацять осіб. Шпиталь у Вижниці переповнений. Боротьба з пошестю тяжка тому, що нема лікарів.

— **Фільмовий артист І. Мозжухін збожеволів.** Один з найбільших артистів з епохи німої фільми Іван Мозжухін збожеволів і його замкнули в заведенні для божевільних в Анваль у Франції. Траґедією Мозжухіна було те, що він не міг навчитися ніякої світової мови і не міг грати ніяких роль у звуковій фільмі. Тому попав у нервовий розстрій і вкінці збожеволів. Мозжухін був у 1912. р адвокатом у Москві, але не виграв ні одного процесу і перекинувся на фільмового артиста. Щойно тоді здобув світову славу і великий маєток завдяки своїй великій красі, зокрема магнетичній силі свого зору. По 15-ох роках трімюфу стрінула його незавидна доля.

— **Землетрус в Японії.** В суботу 5. ц. м. вночі і в неділю 6. ц. м. навістив східну Японію сильний землетрус. Найсильніше відчуло землетрус населення Токіо, Утсономія, Сендай та Аоморі, між яким повстав переполох. Землетрус знищив залізничі шляхи, телефонічні і телеґрафічні проводи. Ближчих подробиць про розміри катастрофи нема.

— **Щороку 100 тисяч французів менше.** В суботу 5. ц. м. оголошено статистику руху населення у Франції за перших 6 місяців, з якої виходить, що число подруж зменшилося в порівнанні з першим півроком м. р. на 1.700, а число розводів зросло на 300. За перше півріччя 1938. р. у Франції вродилось 3 тисячі дітей менше, як за півріччя 1937., а кількість померших збільшилась на 23 тис. більше в порівнанні з півріччам минулого року. Загалом у Франції за цей піврік уродилось 48 тисяч менше ніж померло у тому часі. Оголошена статистика викликала велику трівогу в широких колах французького громадянства.

— **Страшна пожежа в Осльо.** В ночі зі суботи на неділю 6. ц. м. пожежа знищила один з найбільших домів при головній вулиці в Осльо, столиці Норвеґії. Пожежа повстала у фотографічній робітні на четвертому поверсі, де відбувалася тоді забава. Зпоміж 30 молодих осіб, які тоді преспокійно забавлялися, врятувалася лише одна пані, яка кілька хвилин перед пожежою

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 28.

Л. ЛОПАТИНСЬКА. 2

За кулісами.

II.

Марина обтерла спітніле чоло й присіла на крайчику стільця. Більше вільного місця не було тут, у тій комірці, що служила за гардеробу. Здалека доходив гомін салі, що вже наповнялась.

Марина скінчила саме перегляд строїв. Ішла „Ніч під Івана Купала“. При виставах вона не виходила зпоза куліс. Правда, хотілось їй усе побачити з салі, але вона знала, що без неї тут „не піде“. Не тому, щоб артисти виступали вперше, або не знали роль. Але при ній якось зникала трема. Її рішуча постава не допускала до „таких“ думок.

Сьогодні Марина не була вдоволена. Дратувала її та Філька у ролі Палажки. Спершу була призначена для Лесі. Але коли найважніший тенор у хорі перестав приходити на проби, набундючений тією божевільною Фількою, Марина мусіла уступити. Щастя, що Леся не мала претенсій. „Вона взагалі золота дівчина“, подумала мигом. Прийняла ролю старої, якби й іншої не мала.

Марина піднялась зі стільця з бажанням покищо щось приемне сказати Лесі. Але тут вбігли до гардероби ще дві хористки просити стрічок. За хвилинку Марина почула перший дзвінок. Знак, що Коваль глянув крізь дірку в завісі на салю і забажав публику приспішити.

Цей знак був також важний для Марини. Вона пішла до чоловічої комірки глянути на оляг.

Перша дія скінчилась без перешкод. В Марини покращав настрій. Вона привязала Фільці нове намисто й уже хотіла жадати дзвінка, коли почула при дверях до гардероби якийсь чужий голос. На порозі стояла якась пані.

Марина дуже не любила „візит“ у ґардеробі. Це було першою умовою, що її ставила до своїх артисток. Коваль мав строгий наказ нікого туди не пускати. Але незнайома була дивно самопевна. Вона не входила до середини, тільки схилила голову на бік і питала, всміхаючись приємно: „Як бачу, ви мене не пізнаєте?“

По цьому усміху пізнала її Марина. Боже, які недавні, а всеж прогомонілі часи! Драматична студія, театр Загарова... І талановита молода пані, що подавала надії...

Марина стиснула її руку. Враз із радістю відчула ніяково тісноту мізерної комірки та вбогість обстанови. Ясно, що гостю треба було привітати. І вона вивела її рішучим рухом на салю.

Посипались питання, звичні після довгого розстання.

— Тепер не граю, сказала артистка. Трохи підкопала своє здоровля тією працею й мушу відпочивати. Ви знаєте, який мій чоловік... Тому й приїхала сюди, до його батьків. Під їх опіку й кураталю — всміхнулася лукаво.

Марина пригадала собі аж тепер, що син старенького пароха був чоловіком пані Галини. Присіла на хвилинку. Щось із невловного чару отих перших театральних часів війнуло на неї. Тим більше, що Галина зовсім не змінилась. Те саме подовгувате лице злегка вірменського типу, такий самий вузол кіс на потилиці...

Почалась друга дія. Марина, всупереч своїй засаді, не рушилась із місця. Розпитувала про Морську, її несподівану смерть.

Дія минула зовсім гладко. Філька мала такі добрі моменти, що аж Галина зацікавилась нею. Шож, Філька дійсно добре грала! Але Марина не любила її саме за ту задиркувату самопевність.

Почалась третя. У перерві Марина глипнула на хвилину до гардероби, але застала все в порядку. Дивувало її трохи, що Галина не розпитує її про цю роботу. Здавалось би артистка...

Але не було часу на здогади. Марина помітила... Так, зовсім виразно помітила, що Філька підкасала спідницю. Хоч небагато, але підкасала. А Марину це страшно схвилювало. Вона бо строго пильнувала чистоти стилю й обичаїв у своєму аматорському гуртку. „Це не гульки, а поважна робота, мої пані“, говорила підчас своїх режисерських „проповідей“.

Та Філька завжди така. Властиво цього можна було сподіватись. Все через неї якісь дівчата розсварені, якісь скандали між хлопцями. От хочби й тепер із ролею Палажки.

Марина гляділа на неї, насупивши брови. Філька реготалась, вивертаючи плече до Василя.

— Добре грає, хол... — подумала. Ні, цього їй не можна відмовити. Зрештою це Марина все признавала. Дратувало її оте неспокійне, пакосливе в Фільки, що доводило все до суперечок і непорозумінь.

— Міщанка! подумала Марина згірдно. Назагал вона не виявляла ніколи стародавніх упереджень, але всеж вірила в вагу доброго виховання. А Фільки батько був швець і Марина це памятала.

Павзу просиділа знов у ґардеробі. Але коли задзвенів дзвінок, побоялась лишити Галину самою. Так ніби при ній Галина менше злого побачить...

І тут воно сталось. Вже підчас дії, коли Палажка гостить женців у себе, помітила Марина, що Філька стріляє очима на салю. Кілька разів післала усміх у лівий бік, де сиділа місцева „золота молодь“. Зі сцени, де Марина з таким трудом удержувала дисципліну! Обіцяла собі вичитати їй по виставі. Але не сподівалась того, що трапиться. А саме: коли спустилась завіса й саля загриміла оплесками, почула вона з лівого боку якийсь гамір. Схилена до Галини, не могла добачити причини того. А тут піднялась знову завіса, всміхнена Філька вже стояла на самому переді і дякувала. Враз із лівого боку полетів якийсь доволі великий предмет, що показався пізніше тісною сільською китицею і вдарив її силь-

...монтаж про Шопена: „Кісдя“, форт. соло, 21.45 Пісні золотого віку, 22.00 Театр Уяви: „Цірк“ Вайфова, 22.30 Спортові вістки, 22.35 Танц. музика у вик. джез орх. та солістів, Люби Німцівни, півиці, 23.00 Вакаційний авд., 23.15–23.55 Моцарт із пл. (Варшава II.).

Четвер, 10. листопада 1938.

7.00 Ранішній дзвінок, 7.15 Музика з пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 8.10 Вістки з нашої сторінки, 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Музичний поранок для середніх шкіл, мар. капела, хор, 11.25 Гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Концерт бандурь, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Пісня 20 літ, сутички для молоді, 15.15 Орхестра, 16.00 Пополудневий дзвінок, 16.10 Біржа, 16.15 „Отавова Воля“ гутірка для шкільної молоді, 16.35 Збірна авдиція з усіх радіостанцій, 17.55 Мікрофони на вулицях Варшави 10. листопада 1918, 18.05 Для села: Життя наших сенів власністю батьківщини, Нар. пісні у вик. хору, 18.30 Двісти літ польського війська, словесно-муз. авд., 19.15 „Шляхом марш. Пілсудського“ сутіта у вик. орх. і хору, 20.00 Концерт у вик. орх., 20.40 Веч. дзвінок, програма на завтра, 21.00 Свободомкими століть, 21.30 „Цапфенштрайх“ збірна авдиція, 22.20 Сонячні пророцтва, літ. авд., 22.50 „Батьківщина“ поемом Ф. Новобільського, у вик. симф. орх., 23.00 Ост. вістки, метеорольог. вістки, 23.05–23.55 Концерт у вик. орх., Бандровська-Турська, спів (Варшава I — Рашин).

Пятниця, 11. листопада 1938.

6.42 Музика з пл., 7.00 Ранішній дзвінок, 7.15 „Від мазурка Домбровського до I. бригади“ муз. авд., 8.15 Музика у вик. орх., 8.45 У 20. роковини незалежности Польщі (богослуження, промовіть, дефіляди, репортажі). 13.00 Музика у вик. орх. і солістів, 14.30 Польське військо у нар. пісні, муз. авд., орх., тенор, 15.00 Збірна авдиція, 16.00 День волі, день радощів, розр. концерт, сопран, тенор, хор, 18.00 Літературно-муз. монтаж, 19.30 Промова, 19.50 Музика у вик. орх., 20.00 Концерт у вик. злучених орхестр і хору форт.; у перерві коло год. 21.00 Вечірній дзвінок, 22.15 „Великосте, кому хвалу твою дали“, літ.-муз. авд., 22.45 Концерт військ. орх.; у перерві в год. 23.00 Останні вістки, метеорольог. вістки.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 8. листопада 1938.

БІЛГОРОД 18.30 Нар. пісні, 20.00 Спів. рецітаць. БЕРОМІНСТЕР 20.10 Симф. концерт. БУДАПЕШТ 17.30 Нар. муз., форт., 19.10 Комунікати, 19.35, 20.00 Опера, 20.45, 21.00 Циг. музика, 22.00 Англ. пісні. ВІДЕНЬ 18.15 Популярна музика, 21.00 „Чотирьох музиків“ оп. Вольф-Феррарі. МІЛЯНО 21.00, 22.00, 23.00 „Сутин“ оп. Христіна, МІНХЕН 18.45, 19.00 Нар. пісні. РАДІО ПАРІ 19.15 Пісні, 20.00 Орх., 21.15 „Як Пацільон“ Шумана, форт. 21.30, 22.00 Концерт. Сен-Саенсові твори, 22.45 Театр Уяви: „Іль Ете... іа комедії“, фресва, РИМ 17.15 Форт., аргентинська музика, 22.00 Джазові мельодії, СОФІЯ 19.30 Легка музика, 20.00 Спів. рецітаць Кісовсі.

Середа, 9. листопада 1938.

БІЛГОРОД 20.00 Серенада, БУДАПЕШТ 12.15 Концерт солістів, 19.10 Комунікат, 20.10, 21.00, 22.00 Оперета, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 17.30, 18.00 Бетовенівський концерт, 21.15 Камер. орх., ЛІЛЬ 21.30, 22.00, 23.00 „Три вальси“ оп. Штравса, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 22.30, 23.00 Симф. концерт, МІЛЯНО 17.15 Серенада, 19.30 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.00, 22.30 Камер. і танц. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Орх. концерт, 20.30 Концерт квартету, 21.15 Пісні, 21.30, 22.00 Фр.-бельг. концерт, РИМ 17.15 Танц. музика, 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 Розр. вечір, СОФІЯ 18.30 Легка музика, 19.00 Твори Цвєтова, 19.30, 20.00, 21.00 „Ріголетто“ оп. Вердія, СТОКГОЛЬМ 19.30, 20.00 Оперетові мельодії 1858—1988, попурі, 20.35 Форт., ФЛЬОРЕНЦІЯ 19.00 Розр. муз., тюмінья.

Четвер, 10. листопада 1938.

БЕРЛІН 10.00 Нар. пісні, 14.00 Вольфові пісні, Кайзер, бас, 18.00 Розр. муз., 20.10, 21.00 Оперетові мельодії, БІЛГОРОД 18.00 Пісні, 20.00, 21.00 Гумор. БУДАПЕШТ 13.30 Циг. музика, 17.30, 18.00 Оп. орх., 19.10 Комунікати, 22.00 Гріґові твори. ВІДЕНЬ 12.00, 13.15, 16.00 Розр. концерт, 18.40, 19.00 Студентські пісні, орх., спів. КЕНІГСБЕРГ 20.10, 21.00 „Чар Венус“ оп. Кінза, КОПЕНГАГЕН 22.40 Пісні. МІЛЯНО 17.15 Вокальний концерт, 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Мафалі“ муз. комедія Довадія, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер музика, 19.15, 21.15 Пісні, 20.00 Орх., 21.30 Симф. орх., РИМ 17.15, 19.30 Розр. концерт, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 19.00 Дуті інструменти, 20.00 Форт., 20.55, 21.00 Симф. концерт.

Пятниця, 11. листопада 1938.

БЕРЛІН 17.00 Соната на форт. і віол. Рахманінова, 18.00, 19.00 „Пташаче весілля“, орх., хор, сол., 21.10 З опер, БІЛГОРОД 18.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05 Концерт солістів, 13.30 Орх., 17.30 Форт., 18.30 Циг. музика, 19.10 Комунікати, 21.20, 22.00 Військ. орх., ВІДЕНЬ 14.10 Розр. музика, 16.00 Орх., 18.35 Концерт солістів, 20.10, 21.00 Від увертури до фіналу, 22.30 Розр. концерт. КЕНІГСБЕРГ 20.10, 21.00, 22.00 „Реквієм“ Вердія, МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 21.00, 22.00 Орх., МІНХЕН 16.00 Орх., сол., 18.20 Сучасна камер. музика, РАДІО ПАРІ 18.30, 19.00 Театр Уяви: „Марагон“ драма Рішоара, 20.00 Дута орх., 21.00 Концерт орх., респ. гвардії, РИМ 17.15 Концерт малого хору з акад. св. Сесилії, 21.00, 22.00 „Скупиіна“ оп. Маріо Кости, СОФІЯ 17.30 Легка музика, 18.00 Популярні пісні, 18.30 Солісти, 19.00, 20.00, 21.00 „Травіята“ оп. Вердія, ШТУТГАРТ 20.15, 21.00, 22.00 „Голяндець-скиталець“ оп. Вагнера.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, дня 7. листопада 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·05 зол.
1 кг. масла бочков. вид. з опак.	3·10 зол.
молоко	18—19 сот.
1 кг. яєць	150—1·55 зол.

Тенденція знижкова, на всі артикули

Оповістка.

Голова Батьківського Кружка при купецькій Гімназії вул. Куркова 14 у Львові п. Іван Фіпас, вул. Вроновська 8, I. просить цією дорогою українські Вп. Добродійки і Добродіїв на два роки за постійну опіку, шкільні оплати і оплати бурси за одного дуже бідного і здібного учениiка II. кл. куп. гімн.; ближчі інформації устні або письменні у вище названого. 108

НАУКА

АНГЛІЙСЬКОГО вчить б. студент університету з Шікаго. Пл. Бернардинська 12 а, II. пов. 2301 1—1

КУПНО — ПРОДАЖ

МАШИНУ „Мерцедес“ українсько-польську продає дешево Іванишин, Городецька 28. 2308 1—2

8% ЛЬОКАТА КАПІТАЛУ. Третю частину нової камениці в осередку Львова продам — готівка 37.000. Письма Адміністрації під: „Дохід 10.000“. 2290 3-

ВИБАГЛИВІ БОНЖУРКИ мужеські теплі 9.80—11.80, вовняні 14.80, фланелеві піжами в ріжних гарних взорах і колірах жіночі і мужеські 9.80—10.80—11.80. „АСТРА“, Сикстуська 2, фабрика білля. 2299 1—3

РІЖНІ

СИТКА до пудерничок, розпилачі, направляє прецизійно Центральна Дроґерія, Львів, Легіонів 48, напроти Великого Театру. 2156 3-10

РЕФОРМИ теплі в ріжних гатунках вже від 1.50 поручає фабрика „ПАВ“ СИКСТУСЬКА 1.

ПІЖАМИ теплі мужеські по 9.50, 10.90, 11.90, жіночі 8.90, 9.80, дитячі від 4.90 поручає фабрика „ПАВ“, СИКСТУСЬКА 1.

ЄГЕРОВСЬКЕ білля для пань, панів і дітей, рівнож до міри виробляє у Львові тільки фабрика „ПАВ“, СИКСТУСЬКА 1.

БОНЖУРКИ мужеські по 9.80, 11.50, 14.50 поручає фабрика „ПАВ“, СИКСТУСЬКА 1

КОМПЛЄТИ теплі для пань по 2.40, 3.90, 4.90 поручає фабрика „ПАВ“ СИКСТУСЬКА 1.

ХЛОПЯЧІ сорочки фланелеві по 3.30, 4.00 4.60, теплі штанишка від 1.75, поручає фабрика „ПАВ“, СИКСТУСЬКА 1.

ШЛЯФРОКИ жіночі гімалкові по 10.90, трикотові 12.90, чорні шовкові 14.90 поручає „ПАВ“, СИКСТУСЬКА 1.

ТЕПЛІ сорочки вічні мужеські по 5.50, жіночі 4.90, 5.90, 6.90, поручає фабрика „ПАВ“, СИКСТУСЬКА 1.

ПОСТЕЛЕВЕ білля в солідному виконанні, рівнож до міри купите Пані найвигідніше просто у фабриці „ПАВ“, СИКСТУСЬКА 1. 2281 -5

ВІЧНІ ПЕРА направляє найкраще „ПРЕЦИЗІЯ“, тепер Шайнохи 1. 2297 2—10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. — Телефон 114—58. 2298 2—3

ЛЬОКАЛІ

ЛЬОКАЛЬ на крамницю з виставою зараз до винайму. Пелчинська 12. Спожевча, молочарня, овочарня заосмотрення. Оглядати від год. 9—12. 2300

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ЕМЕРИТКА, інтелігентна, здорова, тактовна, чесна займеться господарством, дітьми, недужими безкорисно найрадше в університетському місті, евентуально околиці. Адресувати: Станиславів, Гротгера 14, для Н. Н. 2306 1-1

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ, передпокій і кухня, комфорт, горопляна. Острожецька 17, ріг Потоцького, напроти церкви. 2304 1—3

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.25
1 мм одношпальтовий в тексті і вонкавці	зол. 0.60
1 мм одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винайм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/2	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/4	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/8	зол. [illegible]

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

...ти, черниці, які самі всю практичну, буденну роботу виконують, ведуть дівчата так, що взять їх усякої практичної роботи, яка їм колись як зрілим жінкам буде потрібна. Це можуть потвердити батьки учениць гімназії, таксамо батьки учениць вселюдної школи, ведені на той самий лад, що гімназія. Про те, як взагалі про віле уладження й ведення школи, можна переконатися, зайшовши до неї, чи то до обох шкіл, та оглянувши їх.

Поінформований.

Спорт.

КОПАНИЙ МЯЧ

ЛЬВІВ. **ТІМ А — ТІМ Б 5:5 (3:5).**

Тім А: Альбанський (Лукасевич); Єженський), Ольберт, Шмид, Ганія; Казьмірович, Матіяс II, Воляшін (Валицький), Журковський, Майовський (Урбанський). Тім Б: Зуб, Якобчинський (Гевіт), Бігун; Потіха (Сидор), Горовіц, Вольфталь; Шайнер, Немец, Валіцький (Воляшін), Гофман, Урбанський (Мейовський). Ворота для тіму „А" здобули: Матіяс 2, Журковський 3, для тіму „Б" Урбанський 2, Валіцький 2 (одні з карного) і Гофман.

ЗОЛОЧІВ. **ТІМ Б — ТІМ А 4:3 (1:1).**

Тренінгові змагання перед мечем із репрезентацією Львова закінчилися несподіваною перемогою тіму „Б".

МИСТЕЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

Мистецькі змагання могли грати, з уваги на вибори до сойму, тільки клюби одної місцевости. В Окружній Лізі не було ніяких змагань. У дрогобицькій А-клясі була така стріча: Бялі — ТУР 5:3 (2:2).

У львівській Б-клясі відбулися дві стрічі: Граніт — ПАСТ 2:1 (1:0); Графіка — ЦКС в-о.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

СТРИЙ. **Погонь (Стрий) — Стриянка 7:2 (2:2).** Погонь грала без Валіцького і Гофмана.

ДРОГОБИЧ. **Кадіма — Юнак 2:1 (1:0).** Сенсаційна перемога Кадіми над ліговою дружиною Юнака. Юнак виявив д. слабу форму.

КРАКІВ. **Краковія — Гарбарня 3:2 (2:2).** Товариські змагання Краковії з новиком Д. Л. Гарбарнею, закінчилися незамітною перемогою Краковії.

ЯВОРІВСЬКІ ЛУГОВИКИ НА ГРИЩІ.

Яворівський Луг виявляє доволі оживлену діяльність. Минулого місяця лугова дружина копаного мяча розіграла двоє товариських змагань із таким вислідом: Стшелец — Луг 6:2; Луг — Сокіл (Судова Вишня) [illegible]

*

Неоднокі Луги яворівської округи почали цієї осени мистецькі гри. Докінчення мистецтв відбудеться на весну. Покищо стан табелі такий:

1) Вільшаниця	2	4	0	5:1
2) Мале Передм.	1	2	0	6:2
3) Яворів-Місто	1	2	0	2:1
4) Наконечне	2	2	2	4:2
5) Рогізно	2	2	2	1:3
6) Черчилява	2	0	4	3:8
7) Чолгині	1	0	2	0:3
8) Велике Передм.	1	0	2	0:3

ВІДГУКИ ДНЯ.

Попсований день.

Сиджу в редакції за бюрком і дивлюся крізь вікно на вулицю. Осінне сонце позолочує спокійний, нічим і ніким нетривожений Львів, час до часу відібється в калабані, то блисне лукавим оком у куснику розбитого шкла. Чистильники, хоч як точно і часто замітають тротуари — все таки не можуть доглянути кожного кусня розбитої через неувагу шиби. І добре! Краса міста восени багато на цім зискує, бо, як сказано вище, сонце має в чім відбиватися.

Сиджу і мрію. Про прекрасний, багатовіконний будинок Ревізійного Союзу, про чистенькі крамниці „Маслосоюзу" і „Фортуни Нової", про рух під „Центросоюзом" — одним словом мрію економічно. А сонце світить, а люди ходять, а авта трублять, а трамваї дзвонять.

І добре мені на душі і любо на серці.

Сидів би отак не знати доки і любувався то видом то мріями.

Але ні! Мусіла біда надвести постійного гостя нашої редакції, бувшого підданого царської Росії. І мусів той постійний гість почати балачку про погроми в царській Росії. Саме про погроми! І то тоді, коли таке любе осінне сонце і така тиха днина і такий мирний настрій у моїй душі.

— Пригадую собі — каже гість — одну подію. Зробила чорна сотня жидівський погром. У Києві. Ми, студенти, не брали очевидно ніякої участи в тих звірствах і тім насильстві. Але всюди бувають винятки. Трапився і в нас. Один студент, русотяп, побив на вулиці маленьку жидівочку. І то не палкою, чи якимсь залізним гаком, ані навіть не так, щоб мусіла йти до шпиталю. А просто вдарив рукою по плечах. Бачили це люди, справа стала голосною і знаєте чим скінчилося?

— Певно дістав змісця якусь посаду?!

— Що ви?! Ми, студенти зі свого боку, а громадянство зі свого збойкотували його, викинули поза скобки життя і він забрався з Києва. Але й у інших містах не загрів місця. Чутки про його обридливий учинок дійшла до кожного университету і зробила своє. Студентство, а за ним і російське громадянство відсепарувалось від такого типа.

— І нащо ви це все мені кажете? — обізвався я. — Адже ми живемо в Европі, а не в Евразії! Чи припускаєте, що тут таке булоб можливе? Фе! І ще раз фе! Навіть такої думки не можна допустити. І ви пане... — звернувся я до громадянина...

На жаль його вже не було. Винісся і не вислухав моєї апольоґії в користь культурної Европи.

Але день мені зіпсував зовсім.

Галактіон Чіпка.

ВІСТИ З БУКОВИНИ.

ЧЕРНІВЦІ. **ДОВБУШ — МАКАБІ 5:1 (1:0).**

По слабій грі із Бороховом Довбуш переміг високо куди сильнішу від Борохова Макабі. Гра не була надто гарна, одначе Довбуш виказав свою безсумнівну вищість над противником. Сильну перевагу мав Довбуш у II. половині. Найкраще грали у Довбуші Юра і Бобер.

Після цієї перемоги Довбуш далі задержав перше місце в табелі зі 7 точками у 5 грах та відношення воріт 14:9. Та першому місцеві загрожує сильно Муничітоpул, який має одну гру менше і лиш один пункт менше, Мисиріяшул Роман, який займає покищо третє місце, теж сильно загрожує Довбушеві.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ЛЬОЗАННА. **Швайцарія — Португалія 1:0.** Це були 170-і з черги міждержавні змагання Швайцарії.

МАДЯРСЬКА ЛІГА.

Гунгарія — Цуглє 2:1, Фебус — Сегед 2:2, Кішпешт — Уйпешт 0:3, Шальґотаріян — Ференцварош 1:8, Бочкай — Сіркетаксі 2:2, Будафок — Електромош 1 : 0.

БОКС.

Боксерські мистецтва А-кляси у Львові дали мин. неділі такі висліди: Чорні — Рекорд 10:6; Погонь — Лехія 10:6. Перемога Погоні над мистцем Львова Лехією є справжньою сенсацією. На цих змаганнях аж 4 стрічі вирішили нокавером.

НОВІ КНИЖКИ Й ЖУРНАЛИ.

МАЗЕПА. Збірник. Том I. Зміст: Д. Дорошенко: Мазепа в історичній літературі і в житті. — В. Біднов: Марія Магдалина, мати гетьмана І. Мазепи. — Я. Токаржевський-Карашевич: Герб і походження гетьмана І. Мазепи. — Б. Крупницький: Карл XII в старій і новій шведській літературі. — Б. Крупницький: Мазепа в світлі шведської історіографії. — Б. Крупницький: Пляни Мазепи в звязку з плянами Карла XII перед українським походом шведів. — М. Возняк: Бендерська комісія по смерті Мазепи. — В. Січинський: Гравюри на честь Мазепи і граворовані портрети гетьмана. Праці Українського Наукового Інституту. Том XLVI. Варшава, 1928. Вел. 8-ка, стор. 161.

УКРАЇНСЬКИЙ АГРОНОМІЧНИЙ ВІСТНИК. Неперіодичний журнал. Рік II. Книжка 5. Львів. Зміст: Слово до Читачів. — Д-р І. Витанович: Евген Олесницький — провідник українського селянства. — Д-р інж. Е. Храпливий: Як повстало Товариство Українських Агрономів. — Доц. І. Мазепа: Проблема поліпшення полонини. — Реферати та рецензії. — Міжнародні сільсько-госп. організації, конгреси, наради. — Записник нашої агрономічної праці. — Наші втрати. — Різне.

ПРАВИЛЬНЕ, СКОРЕ І ДЕШЕВЕ ПРАННЯ ВСЯКОГО БІЛЛЯ та чищення предметів домашнього вжитку. Поради і приписи. Видання Хемічної виробні „Мота". 16-ка, стор. 24.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Вівторок 8. XI. год. 7.30 веч. II. концерт симфонічний.

Середа 9. XI. год. 7.30 веч. „Остання жонка".

Четвер 10. XI. год. 8. веч. Академія К. П. В.

Пятниця 11. XI. год. 6. веч. „Галузка розмарину".

Субота 12. XI. год. 7.30 веч. „Закохана королева", премієра.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СТРИЙ (саля Нар. Дому):
8. XI. Дай серцю волю.
9. XI. Мати наймичка.
10. XI. Невольник.

Український театр Йосифа Стадника (сеніора).

БУДЗАНІВ:
8. XI. Чорноморці.
9. XI. Нітуш.
10. XI. Гриць.
11. XI. Казка старого млина.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ЗОЛОЧІВ:
8. XI. Зоря над Почаєвом.
9. XI. Пригода в Черчі.

КІНА.

АПОЛЬО: „Гегенна".
АТЛЯНТИК: „Баталія безбожних".
БАЛТИК: „Капітан Молейар".
ВАНДА: „Чарівниця з Салем", „Кід Галигад".
ҐРАЖИНА: „Парижанка" з Даніелею Даріє.
ЕВРОПА: „Вязниця без крат".
ЕМПІР: „Царівна Сніжинка" Вальта Діснея.
КАСІНО: „Рапсодія".
КОПЕРНИК: „Остання бригада".
МАРУСЕНЬКА: „Друга молодість".
МЕТРО: „Семе небо".
МІРАЖ: „Порт Артур" із Даніелею Даріє, Ад. Вольбріком.
МУЗА: „Розалія".
ПАЛЯС: „Границя".
ПАКС: „Тато жениться".
РАЙ: „Шейк" з Рамоном Новаро.
РІЯЛЬТО: „Лікар гарних жінок".
РОКСІ: „Олімпіяда"
СВІТ: „Нуждарі"; „Париж в огні" (обі серії разом).
СТИЛЕВЕ: „Індія говорить" і ревія.
ТОН: „Личенько" із Шерлі Темпль, „Калиф із Багдаду".
УТІХА: „Під жовтим прапором" і ревія
ХИМЕРА: „Ля Габанера" (Зара Леандер).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(за Зарійська)
„Греція. Корфу. Дельфи. Атени".

ФОТОПЛЯСТІКОН „СВЯТОВІД":
(вул. Коперника ч. 11 дім ф-и Каїм і Син)
„Японія: Токіо, Кіото, Кобе, Осака"

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 8. листопада 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орхестра, 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Електрика працює, лікує і вбиває, гутірка для старших дітей, 11.15 Концерт мандоліністів (у програмі **Б. Лєопольд: „Українська китиця"**) 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полуднева авдиція, **14.00 „Дума" словно-муз. авдиція в українській мові, виг. м-р Мирослав Семчишин із участю двох бандуристів,** 14.30 Батьківський порадник, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 „Маю 13 літ" говорена повість для молоді, 15.15 Технічна скринька, 15.30 Музика з пл., 16.00 Полудневий денник, господарські вістки, 16.20 Фін.-госп. актуалії, 16.30 Пісні у вик. Ф. Плятінни в супр. форт., 16.55 Палестина в очах природника, 17.10 Скрипковий ресітал у супр. фортепяну, 17.25 Роля комітету розбудови у мешканевім будівництві, 17.35 З піснею по краю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Із записника безробітного, 18.15 Для села: Інструкторка як приятелька та дорадниця сільської господині, музика з пл., 18.30 Авдиція для робітників, 19.00 Розр. концерт: орх., спів, 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Комплекс величини і комплекс малеськости, 22.17 Сонати на скр. і форт., 22.55 Інформаційна авдиція, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авдиції, 23.15—23.55 Музика, хор, надає Варшава II.

Середа, 9. листопада 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 8.10 Добрий-день наймолодшим, 11.00 Для шкіл: Вогнева сторожа іде, авд. для молодших дітей, 11.25 Веселі увертури, з пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полуднева авдиція 14.00 Рапсодії, з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Львівська біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 „Наш концерт" авд. для молоді з опер Монюшка, 15.30 Музика у вик. орх., 16.00 Пополудневий денник, господарські вістки, 16.20 Чи дитина повинна мати власні гроші, 16.35 Сильветки лютністів, у вик. Гітарового тріо, рецитації, 17.05 Поворот Й. Пілсудського з Магдебурга, 17.20 Квартетові мініятури, у вик. смичк. квартету, 17.40 Свято прикордонної сторожі, промова, музика, рецитації, 18.05 Ява чи сон" авд. для дітей всел. шкіл, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Одиниця чи громада, 19.00 Розр. концерт у вик. орх., спів, 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00

вноїй-мов про Шопена: „Ктеда", форт., спів. 21.45 Поезія золотого віку, 22.00 Театр Уяви: „Перст" Байрона, 22.30 Спортові вістки. 22.35 Танц. музика у вик. джез. орх., та солістів, Люба Німцівна, пісеньки, 23.05 Закінчення авд., 23.15 23.55 Моцарт із пл. (Варшава II.).

Четвер, 10. листопада 1938.

7.00 Ранішній денник. 7.15 Музика з пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 8.10 Вістки з наших сторін, 8.20 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Мужецький порядок для всесвідомих шкіл. вар. капеля, хор, 11.25 Гр. пл., 11.57 Сигнал часу. 12.03 Полудневе авдиція, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Після 20 літ, гутірка для молоді, 15.15 Орхестра, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Біржа, 16.15 „Сталева Воля" гутірка для шкільної молоді, 16.25 Збірна авдиція в усіх радіостаній, 17.35 Мікрофони на вулицях Варшави 10. листопада 1918. 18.05 Для села: Життя наших сеніо власністю батьківщини. Нар. пісні у вик. хору, 18.30 Двісті літ польського вояка, словно-муз. авд., 19.15 „Шляхом марш. Пілсудського" суїта у вик. орх. і хору, 20.00 Концерт у вик. орх., 20.40 Веч. денник, Програма на завтра, 21.00 Смолоскипи століть, 21.30 „Цапфенштрайх" збірна авдиція, 22.20 Словесні пророцтва, літ. авд., 22.50 „Батьківщина" псалом Ф. Новоєйського, у вик. симф. орх., 23.00 Ост. вістки, метеорольог. вістки, 23.05—23.55 Концерт у вик. орх., Бандровська-Турська, спів (Варшава I — Рашин).

Пятниця, 11. листопада 1938.

6.42 Музика з пл., 7.00 Ранішній денник, 7.15 „Від мазурка Домбровського до I. бригади" муз. авд., 8.15 Музика у вик. орх., 8.45 У 20. роковини незалежности Польщі (богослуження, проповідь, дефіляда, репортажі), 13.00 Музика у вик. орх. і солістів, 14.30 Польське військо у нар. пісні, муз. авд., орх., тенор, 15.00 Збірна авдиція, 16.00 День волі, день радощів, розр. концерт, сопран, тенор, хор, 18.00 Літературно-муз. монтаж, 19.00 Промова, 19.50 Музика у вик. орх., 20.00 Концерт у вик. злучених орхестр і хору форт.; у перерві коло год. 21.00 Вечірній денник, 22.15 „Великосте, кому вялову тебе дали", літ.-муз. авд., 22.45 Концерт військ. орх.; у перерві в год. 23.00 Останні вістки, метеорольог. вістки.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 8. листопада 1938.

БІЛГОРОД 18.30 Нар. пісні, 20.00 Спів. рецитал, БЕРОМІНСТЕР 20.10 Симф. концерт, БУДАПЕШТ 17.30 Нар. муз., форт., 19.10 Комунікат, 19.35, 20.00 Опера, 20.45, 21.00 Циг. музика, 22.00 Англ. пісні. ВІДЕНЬ 16.15 Популярна музика, 21.00 „Чотирьох мужиків" оп. Вольф-Феррарія, МІЛЯНО 21.00, 22.00, 23.00 „Сутон" оп. Хрістича, МІНХЕН 18.45, 19.00 Нар. пісні, РАДІО ПАРІ 19.15 Пісні, 20.00 Орх., 21.15 „Ів Папільон" Шумана, форт. 21.30, 22.00 Концерт, Сен-Саенсові твори, 22.45 Театр Уяви: „Іль Ете... із компані", фросса, РИМ 17.15 Форт., аргентинська музика, 22.00 Джезові мельодії, СОФІЯ 18.30 Легка музика, 20.00 Спів. рецитал Кісової.

Середа, 9. листопада 1938.

БІЛГОРОД 20.00 Скрипка, БУДАПЕШТ 12.15 Концерт солістів, 19.10 Комунікат, 20.10, 21.00, 22.00 Оперетка, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 17.30, 18.00 Бетовенівський концерт, 21.15 Камер. орх., ЛІЛЬ 21.30, 22.00, 23.00 „Три вальси" оп. Штравса. ЛЬОНДОН РЕДЖ. 22.20, 23.00 Симф. концерт, МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 19.30 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.00, 22.35 Камер. і танц. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Орх. концерт, 20.30 Концерт квартету, 21.15 Пісні, 21.30, 22.00 Фр.-бельг. концерт, РИМ 17.15 Танц. музика, 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 Розр. вечір, СОФІЯ 18.30 Легка музика, 19.00 Твори Чайковського, 19.30, 20.00, 21.00 „Ріґолето" оп. Вердія, СТОКГОЛЬМ 19.30, 20.00 Оперетові мельодії 1858—1938, попурі, 20.55 Форт., ФЛЬОРЕНЦІЯ 19.00 Розр. муз., пісеньки.

Четвер, 10. листопада 1938.

БЕРЛІН 10.00 Нар. пісні, 14.00 Вольфові пісні, Кайзер, бас, 18.00 Розр. муз., 20.10, 21.00 Оперетові мельодії, БІЛГОРОД 18.00 Пісні, 20.00, 21.00 Гумор, БУДАПЕШТ 13.30 Циг. музика, 17.20, 18.00 Оп. орх., 19.10 Комунікати, 22.00 Ґріґові твори, ВІДЕНЬ 12.00, 13.15, 16.00 Розр. концерт, 18.40, 19.00 Судетські пісні, орх., сол. КЕНІГСБЕРГ 20.10, 21.00 „Чар Венус" оп. Кінка, КОПЕНГАГЕН 22.40 Пісні, МІЛЯНО 17.15 Вокальний концерт, 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Магалі" муз. комедія Донадія, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер музика, 19.15, 21.15 Пісні, 20.00 Орх., 21.30 Симф. орх., РИМ 17.15, 19.30 Розр. концерт, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 19.00 Дуті інструменти, 20.00 Форт., 20.55, 21.00 Симф. концерт.

Пятниця, 11. листопада 1938.

БЕРЛІН 17.00 Соната на форт. і віол. Рахманінова, 18.00, 19.00 „Пташаче весілля", орх., хор, сол., 21.10 З опер, БІЛГОРОД 18.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05 Концерт солістів, 13.30 Орх., 17.30 Форт., 18.30 Циг. музика, 19.10 Комунікати, 21.30, 22.00 Військ. орх., ВІДЕНЬ 14.10 Розр. музика, 16.00 Орх., 18.35 Концерт солістів, 20.10, 21.00 Від увертури до фіналу, 22.30 Розр. концерт, КЕНІГСБЕРГ 20.10, 21.00, 22.00 „Реквієм" Вердія, МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 21.00, 22.00 Орх., МІНХЕН 16.00 Орх., сол., 18.20 Сучасна камер. музика, РАДІО ПАРІ 18.30, 19.00 Театр Уяви: „Маратон" драма Рівоара, 20.00 Дута орх., 21.00 Концерт орх., респ. гвардії, РИМ 17.15 Концерт малого хору з акад. св. Сесилії, 21.00, 22.00 „Скупіпа" оп. Маріо Кости, СОФІЯ 17.30 Легка музика, 18.00 Популярні пісні, 18.30 Солісти, 19.00, 20.00, 21.00 „Травіята" оп. Вердія, ШТУТГАРТ 20.15, 21.00, 22.00 „Голяндець-скиталець" оп. Вагнера.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, дня 7. листопада 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·05 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	3·10 зол.
молоко	18—19 сот.
1 кг. сиру	1·50—1·55 зол.

Тенденція звижкова, на всі артикули.

Опові́стка.

Голова Батьківського Кружка при купецькій Гімназії вул. Курково 14 у Львові п. Іван Філас, вул. Вроновська 6, I. просить цією дорогою українські Вп. Добродійки і Добродіїв на два роки за постійну опіку, шкільні оплати і оплати бурси за одного дуже бідного і здібного ученика II. кл. куп. гімн.; ближчі інформації устні або письменні у вище названого. 1/3

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.